

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/X

Belföldi hírek

budapest, 1982. november 03. bel. s z e r d a

sb0001 4 130 mtib1001

november 7-re készül a főváros

1982. november 3. - a nagy októberi szocialista forradalom 65. évfordulójának méltó megünneplésére készül a főváros: a történelem-fordító idők emléke zászlódiszbe öltözötten, a szocialista forradalom győzelmét köszöntő feliratokkal, transzparenszekkel várja november 7-ét.

a következő napokban főváros-szerte koszoruzási ünnepségeket rendeznek a hazánk felszabadulásáért életüket áldozott hős szovjet katonák emlékműveinél. a gazdaság, a tudomány, a kultúra területén kiemelkedően dolgozók tevékenységét számos intézménynél különböző kitüntetésekkel ismerik el az ünnep alkalmából.

az ünnepet megelőző nap reggelén az országház előtt katonai tiszteletadással felvonják az állami zászlót; a gellérthegyí felszabadulási emlékmű előtt a magyar népköztársaság nemzeti lobogója és a nemzetközi munkásmozgalom vörös zászlaja emelkedik a magasba. a parlament előtti kossuth lajos téren november 7-én délben zenés őrségváltás lesz az állami zászlónál.

szombaton koszoruzási ünnepséget tartanak a felvonulás téren lévő lenin-szobornál: népünk nevében lerójják kegyeletüket az mszmp központi bizottsága, a népköztársaság elnöki tanácsa, a minisztertanács, a társadalmi és a tömegszervezetek, a fegyveres erők és testületek képviselői. koszorut helyeznek el a budapesti szovjet nagykövetség, az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoporthoz és a diplomáciai testület nevében is.

az országházban a népköztársaság elnöki tanácsa a nagy októberi szocialista forradalom 65. évfordulója alkalmából kitüntetések adományozását, társadalmi és tömegszervezetek tisztségviselőinek, a gazdaság, a tudomány, a kultúra területén dolgozóknak eredményes munkájuk elismeréseként. szombaton, 6-án este az erkel színházban ünnepi diszeldadason gördül fel a függöny: a hazai táncművészet kiválóságainak műsorán bejart, a neves koreográfus stravinsky, valamint richard strauss zenéjére alkotott balettjei szerepelnek.

az ünnep előestéjén benke valéria, az mszmp politikai bizottságának tagja beszédet mond, amelyet a kossuth-adó 17.45 órától, a televízió 19.15 órától közvetít. vlagyimir bazovszkij, a szovjetunió budapesti nagykövete november 7-én mond ünnepi beszédet; ezt a kossuth-adó 17.45 órakor, a televízió 18.50 órakor sugározza.

s néhány példa csak, a vendégváró események sorából: a szovjet kultúra és tudomány háza szovjet-belorussziát bemutató kiállításnak ad otthont, az mszmp x. kerületi bizottságának székházában politikai könyvkiállítás nyílik, a pataký istván művelődési központban a moldvai szszk kisinyovi ljána táncegyüttese folklór műsorral vendégszerepel. /mti/ i/kj/ag/mz pr

00.10 031182 2666

-.-

sb0002 4 130 mtib1002

az egészségügy fejlesztésének távlati koncepciója /1. rész/

1982. november 3. - egészségvédelmi stratégiánk változatlanul a megelőzés, a progresszív betegellátás: minden állampolgár egészségi állapotának megfelelő egészségügyi ellátásban, szociális helyzetének megfelelő gondozásban részesüljön. az egészségügy távlati fejlesztésének koncepciója - amely nemrég készült el az egészségügyi minisztériumban - egészségpolitikáinknak ezeket az alapelveit hangsúlyozza.

miként az egészségügyi minisztériumban az mti munkatársának elmondták, a 20 évre szóló koncepció eldírányozza, hogy az egészségügy szellemi és anyagi erőit a lakosság egészségének megőrzésére, a csecsemőhalálozás, a középkorú lakosság megbetegedési és halálozási arányának csökkentésére összpontosítsák. a cél az, hogy a lakosság egészségi állapotának mutatói közelítsék meg a fejlett európai országok hasonló adatait.

a tervek szerint mindenekelőtt a leggyakrabban halált okozó szív- és érrendszeri, valamint a daganatos betegségek és a balesetek megelőzését, ellátását szükséges javítani. a munkaképes korú emberek egészségét, életét leginkább veszélyeztető betegségek megelőzésének, leküzdésének döntő feltétele a lakosság közreműködése: egészségesen táplálkozzék, kevesebbet dohányozzék, kevesebb alkoholt fogyasszon, rendszeresen sportoljon. a daganatos betegségek ellen az orvosi szakágak hatékony együttműködésével, a komplex szűrési és kezelési eljárások alkalmazásával küzdhetnek eredményesen. a balesetek nagy száma indokolja a traumatológiai ellátás feltételeinek javítását. az új generációk egészségének védelme érdekében kívánatos javítani az anya-, csecsemő- és gyermekellátást. az ország lakosainak száma az előrejelzések szerint az ezredfordulóig nem növekszik, a 60 éven felüliek száma viszont gyarapszik, ezért az egészségügynek és a társadalomnak fel kell készülnie az időskorúak megfelelő ellátására.

az egészségügy távlati fejlesztési koncepciójának megvalósítása olyan szervezetet igényel, amely hatékonyan alkalmazhatja a korszerű orvosi technológiát, diagnosztikát és terápiát. ez a jelenlegi alapszerkezet gyökeres átalakítása nélkül, de számos elemének jelentős módosítása, vagy általános korszerűsítése, differenciált fejlesztése révén alakítható ki. az anyagi erők zömét a régi épületek rekonstrukciójára, az ellátás színvonalának emelésére, a műszerezettség javítására kell fordítani - hangsúlyozták a minisztériumban. /folyt.köv./

mz pr

00.11 031182 2466

-.-

sb0003 4 130 mtib1003

az egészségügy .../2./

jelentős mértékben növekszik a körzeti orvosi szolgálat szerepe az egészségügyi ellátás rendszerében: a körzeti orvosok feladata lesz megállapítani és gyógykezelné a betegségeket, tehát teljeskörű ellátásban részesíteni az ott élő lakosokat. természetesen az egészségügyi szervek gondoskodnak arról, hogy ezek az orvosok rendelkezzenek a legszükségesebb diagnosztikai és terápiás eszközökkel, igénybe vehessék a szakszolgáltatásokat. a városokban és nagyközségekben két-három körzetet ellátó gyermekorvosi szolgálatot szerveznek. távlati cél: a gyermekek szakorvosi ellátása a községekben is, ugyszintén egészségügyi alapellátó központok létesítése több megyében. ezekben helyezik el a körzeti általános, a gyermek- és a fogászati rendelőt, a laboratóriumot, az ekg, a

fizioterápiás készülékeket, a terhesgondozót, a központi ügyeleti szolgálatot és a szociális ellátót.

a fekvőbeteg-ellátás fejlesztése során főként a gondozás, gyógykezelés színvonalát kívánják növelni. folytatják a kórházak régi épületeinek rekonstrukcióját, az intenzív osztályok, felvételi, központosított diagnosztikai egységek, műtők építését. megfelelő számú kórházi ágyat helyeznek el az aktív és a krónikus betegosztályokon, ezáltal megszüntetik az aránytalan elosztásból származó gondokat. folyamatosan jobbitják a betegek beutalásának rendszerét, s gyarapítják a kórházi felszerelések, műszerek számát. az elképzelések között szerepel az is, hogy néhány új regionális központban szívsebészeti beavatkozásra is alkalmas kardiológiai központot, illetve műveseápolást rendeznek be.

a közegészségügyi-járványügyi hálózat feladatköre is változik majd, főleg a környezetvédelemmel kapcsolatos ujszerű tennivalók miatt. gondoskodnak arról, hogy a jövőben orvosok megismerjék a szociálmedicinát is, mivel az egészségi állapot romlását sok esetben a kedvezőtlen környezeti hatások okozzák. az ismeretterjesztés, az egészségnevelés minden eszközét igénybe veszik azért, hogy meggyőzzék az állampolgárokat: óvják egészségüket. az orvosok csak akkor előzhetik meg a betegségeket, ha az emberek támogatják küzdelmüket, egészségesen táplálkoznak, egészséges módon élnek, felelősséget éreznek a maguk és utódaik, a társadalom egészségéért.

a koncepció alkotói rámutattak arra, hogy a lakosság egészségi állapotának, jólétének alakulása főleg a genetikai, környezeti, társadalmi tényezők, s csak részben az egészségügyi ellátás hatékonyságának függvénye. /folyt.köv./

mz pr

00.12 031182 2498

--

sb0004 4 130 mtib1004

az egészségügy ... /3. rész/

a gyakori és tartós megbetegedéseket, korai halálozást okozó szív- és érrendszeri, a daganatos betegségek, a balesetek, elmebetegségek általában ezekre a tényezőkre vezethetők vissza. a társadalom és az egyén számára létfontosságú tehát, hogy megelőzzék a környezeti ártalmakat.

a koncepció készítésének időszakában az egészségügyi világszervezet meghirdette az egészséget mindenkinek 2000-re világprogramot, és felkérte az országokat: dolgozzák ki a maguk sajátos egészségügyi problémáinak megoldásához szükséges stratégiát. a magyar egészségügy fejlesztésének koncepciója a mi nemzeti stratégiánk. /mti/

i/me/mm/-ár/mz pr

00.12 031182 0677

--

sb0005 4 150 mtib1005

magyar-nszk kooperációban: sokszögeszterga

1982. november 3. - a találmány csaknem másfél évtizednyi történetében úgy tűnik végre zöld utat kap a sokszögeszterga gyártása. a miskolci gellért károly négy országban is szabadalmaztatott gépi berendezése iránt már korábban is számos külföldi cég érdeklődött, ám készítésére nem akadt vállalkozó. a sokszögeszterga sokszögű tengelyeket esztergál, tizennégyféle tengelyprofil készit, amellet, hogy mindent tud, amit a hagyományos gépek. használatával az élömunka-ráfordítás csaknem a felére, a szerszámköltség csaknem a tizedére csökkenhet.

a hetvenes években a feltaláló által is felkeresett hazai vállalatok a világpiac pangására, a kereslet hiányára hivatkozva utasították el a sorozatgyártást. két esztendeje azonban az okisz felkérésére a nagykállói vasipari szövetkezet vállalkozott arra, hogy tárgyal a miskolci feltalálóval az esetleges sorozatgyártás feltételeiről. a licencia külkereskedelmi vállalat az innovációs alappal közösen anyagilag is támogatta a szabolcs-szatmár megyei szövetkezetet. közvetítésével kötöttek együttműködési szerződést a nagykállóiak - hazai társra nem akadván - az nszk-beli rahn kb céggel. az előzetes megállapodás értelmében magyarországon készül majd a sokszögeszterga két fontos alkotóeleme, a berendezés lelke,

az orsózás és a szegnyereg. ezt az nszk-ba szállítva a külföldi partner szereli föl az alapgépekre, és egyúttal gondoskodik a paickutatásról és az értékesítésről is. a hasznon a vállalkozásban résztvevők közösen osztóznak. a nagyállók még az idén negyven sokszögesztergához elegendő részegységet tudnak szállítani az nszk-ba, jövőre azonban már akár ötszáz gép összeállításához elegendő alaktrészelel gondoskodik. /mti/

kal/umné/s az pr

00.13 031182 1765

-. -

sb0006 4 150 mtib1006

textilhulladékból uj termékek

1982. november 3. - befejezésükhöz közelednek a temaforg vállalatnál a hulladékhasznosítási program fejlesztései. tavaly 407 millió forint hitelt vettek fel a hulladék textiliák feldolgozó-kapacitásának bővítésére, a vállalat kunszentmiklósi gyárában ennek eredményeként a termelést már eddig megháromszorozták. az uj gépek többsége már dolgozik, a fejlesztés építészeti részének befejezése 1983-ra várható, amikor is mintegy háromezer tonnányi, azaz 15 millió négyzetméternyi ugynevezett nem szótt textilia készül majd hulladékból. a hulladékból készülő uj termékek jelentős importot helyettesítenek. ugyanakkor a temaforg vállalat a nem szótt technológiával készülő termékeinek exportjával is számol. egyelőre azonban elsősorban a hazai igények kielégítésére törekednek. mintegy 50 féle hulladék alapu terméket kísérleteztek ki, amelyek több szabadalmat is tartalmaznak. ezek közül a legujabbak és a legjelentősebbek a mezőgazdaságban felhasználható műszaki textiliák, különböző szűrők, szövetek. a keszthelyi agrártudományi egyetemmel közösen olyan textiliát dolgoztak ki, amely a talajvédelemben és -javításban használható, kiválóan alkalmas a dréncsövek védelmére. a rézsüs területek erozió elleni védelmére és vizgazdálkodási célokra geotextiliákat gyártanak, a terfil elnevezésű anyagukat - amelyet polipropilén szálból állítanak elő - ezen kívül a kárpitósiipar is hasznosítani tudja. már sikeresnek mondható a fűmagos textiliájuk, amely ugyancsak hulladékból készül. eddig mintegy százezer négyzetmétert értékesítettek belőle, különböző vasuti, közuti töltések, erozióknak kitétt partok és a parkok talajvédő füvesítésére.

a vállalat mohácsi üzemében is rekonstrukciót hajt végre, a fonodai kapacitás bővítésével. a hulladékok újrafeldolgozására alkalmas fonógépek az év végére már teljes üzemben működnek, s így a korábbi fonaltermelést a kétszeresére növelik. ezzel ugyancsak a hazai ellátást javítják, s jelentős behozataltól mentesítik a népgazdaságot. /mti/

os/ka/sl/er pr

00.14 031182 2038

-. -

sb0007 4 150 mtib1007

felmérés a vasuti átjáróknál

1982. november 3. - az ország valamennyi közut-vasut kereszteződésében - ahol menetrendszerinti autóbusz közlekedik - felmérést végeztet a volán tröszt: a gépkocsivezetőket kívánják ellátni a biztonságos áthaladáshoz szükséges információkkal, s kellő intézkedéseket akarnak tenni a veszélyhelyzetek megszüntetésére.

a felmérést kérdőív alapján végzik, melyben három fő kérdéscsoport szerepel. az elsőben műszaki jellegű kérdésekre keresnek választ - például arra, hogy mekkora az adott átjárónál a vasuti pályára engedélyezett legnagyobb sebesség, milyen az utburkolat állapota, milyen széles a kiépített úttest. a felmérőlap második részében a helyszín jellegzetességeit kell meghatározni: van-e biztosítva az átjáró és hogyan, van-e kanyar vagy utkereszteződés az átjáróhoz közeledve, milyen jelzőtáblákat helyeztek el az út mellett. a kérdőív további része gyakorlati méréseken alapuló adatokat tartalmaz, így például azt, hogy különböző távolságokról mennyire látható be jobbra és balra a vasuti pálya - feltüntetve azt is, hogy a kilátást mi akadályozza.

a csaknem másfélezer átjáró adatait az elkövetkező hónapokban - a volántól független - szakértők értékelik, majd kidolgozzák a helyi sajátosságoknak megfelelő áthaladási technológiákat. a cél elsősorban az, hogy a gépkocsivezetők részére olyan, pontosan kidolgozott áthaladási tervet készítsenek, melynek segítségével a busz vezetője maximális biztonsággal juthat túl a kritikus pontokon. a szakértők által kidolgozott javaslatot valamennyi érintett volán-gépkocsivezető megkapja. a felmérés alapján mód nyílik arra is, hogy a kilátást zavaró, a biztonságos közlekedést akadályozó körülményeket megszüntessék. /mti/

bi/mi/sl/ig pr

00.14 031182 1749

-. -

sb0008 4 130 mtib1008

pécs új testvérvárosa: kütahya

1982. november 3. - pécs testvérvárosává fogadta a törökországi kütahyát. a finnországi lahti és a jugoszláviai eszék után az anatóliai város a harmadik, amellyel a pécsiek együttműködésre léptek. az esemény érdekessége, hogy kütahya a baranyai megyeszékhely első Európán kívüli testvérvárosa, anatólia ugyanis kisázsiai fekszik. kütahya adott otthont az 1848/49-es szabadságharc leverése után kossuth Lajosnak, családjának és kíséretének.

baranya megye és kütahya kormányzóság, illetve székhely-városiak 1970-ben vették fel egymással a kapcsolatot, azóta többször jártak vendégek pécsre és magyar küldöttek kütahyában, ahová nemrég tanácsi küldöttség látogatott, s vett részt a felújított és múzeummá átalakított kossuth-ház, valamint az udvarán felállított díszkút avatásán. a magyarok kutjának nevezett kerámia alkotást fürtös györgy pécsi művész tervezte, és a zsolnay porcelángyár készítette el. ott-tartózkodásuk alkalmából baranya megye és pécs város közigazgatási szerveinek vezetői együttműködési nyilatkozatot írtak alá kütahya kormányzóság és város vezetőivel. pécs város tanácsa a legutóbbi ülésén hozzájárult a testvérvárosi kapcsolat felvételéhez.

a testvérvárosi kapcsolat sokoldalú együttműködést tesz lehetővé. Magyarországon - mint köztudott - baranyában, illetve pécsen található a legtöbb, legértékesebb török kori műemlék, kütahya pedig a számunkra oly becses kossuth-házat őrzi. a megállapodás is elsősorban a közös történelmi emlékek gondozását és védelmét, illetve a továbbiak feltárását és felújítását irányozza elő. megszervezik a kétirányú idegenforgalmat a testvérvárosok között, és gondoskodnak a baranyát, illetve kütahyát bemutató idegenforgalmi kiadványok cseréjéről. elősegítik a tudományos és kulturális csereprogramok megszervezését. a helyi sajtó rendszeresen közöl ismertetéseket a testvérvárosok életéről.

a pécs-kütahya kapcsolat kiterjed a két város közigazgatási szerveinek folyamatos információcseréjére is. megismertetik egymással a munkamódszereiket, s tájékoztatják egymást a közszolgálat, a szolgáltatások, a gyermekgondozás, a zöldövezet fejlesztését érintő témákról. /mti/

igó/bné/az/mz pr

00.15 031182 2209

--

sb0009 4 150 mtib1009

sajtók -fogyókurázóknak

1982. november 3. - újfajta sajtok gyártástechnológiáját dolgozta ki a központi élelmiszeripari kutató intézet. a lestyán gyökérrel, paprikával és fokhagymával ízesített sajtok előállítására a tolna megyei tejipari vállalat tamási üzemében rendezkednek be. a különlegességek jövőre kerülnek az üzletbe.

a kéki a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium megbízásából két évvel ezelőtt látott hozzá új sajtok kísérleteihez, a gyártási eljárás kidolgozásához. erre azért volt szükség, mert a korszerű táplálkozás terjedése nyomán a lakosság mindinkább igényli a tejtermékeket, ám a forgalomba hozott sajtok választéka nem túlságosan gazdag, s izük alig különbözik egymástól. az újdonságok az ugynevezett félkemény sajtok kategóriájába tartoznak, amelyben - a bonyolult technológia miatt - amugyis szűkös az ízesített készítmények választéka. közöttük a lestyán ízesítésű sajt egyedülálló, más országban sincs párja. a dióval azonos illóolajat tartalmaz, s így az ezzel készült sajtnak zölddió íze van.

az új sajtok egyúttal zsirban szegények, alig feleannyi zsirt - 20 százalékot - tartalmaznak, mint a hagyományos sajtok többsége. kellemesen omlósak, nem törnek. a készítményeket fogyókurázóknak, cukorbetegeknek ajánlják a szakemberek. /mti/

kg/er/s pr

00.15 031182 1311

--

sb0010 4 150 mtib1010

közvetlen anyagi érdekeltség - több szőlő

1982. november 3. - a közvetlen anyagi érdekeltség rendszerének bevezetésével átlagban egyharmaddal emelkedtek a termésátlagok, és javult a minőség azokban az állami gazdaságokban, ahol bérbe adták az üzem dolgozóinak a szőlő egyrészét. erre ez évben adtak lehetőséget a jogszabályok. mintegy 1500 hektár szőlőt műveltek meg ebben a formában. az állami gazdaságok központjának most elkészült elemzése szerint e területeken a hektáronkénti termésátlag már megközelíti a tíz tonnát.

a szőlőtermesztést általában a jól jövedelmező ágazatok között tartják számon, magas arányú kézimunka-igénye miatt azonban az elmúlt években az állami gazdaságok mégis gondokkal küszködtek. a munkaerő megfogyatkozott, mind kevesebben vállalkoztak a tőkék pótlására, a ,,zöldmunkák,, elvégzésére. a gondos művelés hiánya miatt sokfelé már nem növekedtek a hozamok, ráadásul a célgépek és a növényvédőszer is megrágultak. így nem egy helyen gazdaságtalanná vált a szőlőművelés, -termesztés.

megváltozott a helyzet a szőlők bérbeadásával. az öt évre szóló megállapodás szerint a termésből származó bevételt a gazdaság megosztja dolgozóival, akik ezzel fokozottabban érdekeltté válnak a nagyobb hozamok elérésében. a magasabb jövedelem reményében megnőtt a szőlőművelő kedv. a dolgozók szívesen vállalkoznak a termelésre, annál is inkább, mert a nehéz talajmunka és a növényvédelem továbbra is a gazdaság dolga. a nagyüzem szaktanácsadással, az új biológiai-technikai tapasztalatok közreadásával is segíti a szerződő partnereket, akik viszont a kézimunka-igényes műveleteket - a metszést, a kötözést, a tőkék pótlását és a szüretelést vállalják. a bérbeadással a nagyüzemi munka és a kistermelés kitűnően kiegészíti egymást; a többletermés eredményeként javul az ágazat jövedelmezősége. további előny, hogy a gazdaság részben mentesül a drága célgépek vásárlásának terheitől.

egyebek között a kiskunhalasi állami gazdaság 550, a kiskőrösi állami gazdaság 250, a gyöngyösdomoszlói gazdaság pedig 102 hektárt adott az idén bérbe. a kedvező szüreti tapasztalatok alapján máris elhatározták: jövőre tovább növelik a bérszőlők arányát, s a modell alapján más állami gazdaságok is bevezetik ezt a módszert. /mti/

kg/er/s jf pr

00.16 031182 2281

.-.

sb0011 4 160 mtib1011

kelendő portéka az ikebana - tiszteletdíjat is kaphatnának /1. rész/

1982. november 3. - a fővárosi tanács illetékesei szerint a budapesti 103 iskolai klub munkájának színvonala elmarad a kívánalmaktól. ennek egyebek között az is oka, hogy a klubvezetést jónéhány helyen nem szívesen, kelletlenül vállalják a pedagógusok, akik gyakran csak óradíjat kapnak a foglalkozásokon végzett munkájukért.

pedig a 30/1980. mm számú rendelet lehetővé teszi a jobb anyagi elismerést is: két órára 60-tól 160 forintig terjedő tiszteletdíjat állapít meg. sajnos, számos intézmény vezetője nem ismeri a rendelkezést, vagy bár tud róla, a gyakorlatban nem él a törvény adta lehetőséggel - állapították meg a fővárosi tanácsnál. tapasztalatuk: a gimnáziumokban, szakközépiskolákban ma is kevés az olyan klub, ahol kötetlenül lehet beszélgetni, zenét hallgatni, játszani, pihenni és tanulni. sok ifjúsági klubban egyáltalán nem vagy csak formálisan működik az önkormányzat, mert a gyerekek csak tanári engedéllyel, felügyelettel tartózkodhatnak, tevékenykedhetnek klubjukban, s a programok kialakításakor sem kéri ki a véleményüket. így nem csoda, hogy a csoportfoglalkozásokban rejlő közösségépítő, személyiségformáló erő nem érvényesül kellőképpen. a legtöbb - középfokú oktatási intézményben működő - ifjúsági klubnak önálló költségvetése sincs.

a fővárosban tevékenykedő, működési engedélyes ifjúsági klubok - jelenleg 306 ilyen csoportot tartanak nyilván - munkáját évente csaknem egy millió forinttal támogatja a fővárosi tanács és az állami ifjúsági bizottság. az anyagi segítség - egyebek között - a ,,kiváló klub,, pályázaton jól ,,szereplőket,, illeti. idén 18 kerületből 58 öntevékeny csoport küldött be pályaművet. ezekből 50-et fogadtak el: közülük ,,kiváló ifjúsági klub,, címet és 4000 forintot 21, dicsérő oklevelet és 2000 forintot 15 csoport kapott. a napokban vehette át varjasi tamás iparművész érdekes megformálású plakettjét, s az ezer forintos pénzjutalmat jó munkájáért 14 kiváló ifjúsági klubvezető.

a fővárosi tanács és a budapesti művelődési központ anyagi támogatásával készülnek azok az - amatőr és hivatásos művészek produkcióiból összeállított - ugynevezett klubkör-műsorok is, melyeket minden évben bemutatnak a klubvezetőknek, akik kiválaszthatják, megrendelhetik a nekik tetsző műsorokat. egy-egy előadásért eszmei értékű tiszteletdíjat - 50-től 100 forintot - fizet az ifjúsági klub. a tapasztalatok szerint az egyik legkelendőbb portéka a szakember által vezetett ikebana foglalkozás, a virágrendezés fortélyainak megismertetése. /folyt. köv./ er

00.17 031182 2600

.-.

sb0012 4 170 mtib1013

mozdony a parkban

1982. november 3. - a vasuti közlekedés multját idéző gőzmozdonyt helyeztek el a szegedi MÁV igazgatóság központjának szomszédságában. a „nyugdíjba”, került 375-ös típusú mozdony hat évtizeden át vontatta a személy- és tehervonatokat az alföld déli részén. miután a MÁV mezőhegyesi vontatási telepén rendbe tették, konzerválták, saját keréken tette meg az utat a szegedi tiszta pályaudvarig. innen a több mint 50 tonnás járművet hatalmas trélerrel szállították be most már végleges helyére szeged belvárosába, ahol zuzalékágyon nyugvó sín páron „piheni ki fáradalmait,,, s nyújt különleges látnivalót a kis parkban játszódozó gyermekeknek. /mti/

dén/f/az/ig pr

00.17 031182 0697

-.-

sb0013 4 160 mtib1014

sobieski kaftánja - nagytétényben

1982. november 3. - török és perzsa kelméket bemutató kiállítás nyílik november 7-én a nagytétényi kastélymuzeumban. a tárlat az iparművészeti muzeum gazdag keleti textilgyűjteményéből mutat be 40 török és 10 perzsa eredetű műtárgyat, köztük dolmányokat, kaftánokat, terítőket és párnahuzatokat. az anyag a török és a perzsa selyem- és bársonykészítő művészet alakulását szemlélteti a xvii. századi virágkortól a xix. századi hanyatlásig. a legszebb török kelmék egyike oláh miklós esztergomi érsek ezüsttel átszőtt, tulipánokkal, székfűkkel díszített, magyaros szabású gyerekkori dolmánya. látható még i. lipót török selyemköpenye és dolmánya, sobieski jános kaftánja is. /mti/

jgy/tr/ag/ig pr

00.18 031182 0747

-.-

sb0014 4 160 mtib1012

kelendő portéka az ikebana ... /2. rész/

a tit budapesti szervezete és a fővárosi tanács az ugynevezett tit-klub akció keretében 300 ezer forinttal járul hozzá ismeretterjesztő műsorok készítéséhez és forgalmazásához. ezekről az előadásokról különböző tit-kiadványok tájékoztatják a klubokat, amelyek megrendelhetik a programokat.

a támogatás egy másik formája: a középfoku oktatási intézményekben alakuló ifjúsági klubok az eredményes kezdéshez 50 ezer forint „induló pénzt”, kapnak. idén hét csoport - egyebek között a táncsics Mihály gimnázium, a Vámos Ilona szakközépiskola és a xi. kerületi 39. számú szakközépiskola - „szárnybontogatását”, könnyítette meg az anyagi segítség. támogatást bármelyik engedéllyel működő - lakóterületi, üzemi, iskolai ifjúsági klub kérhet, az igények elbírálásakor a fővárosi klubtanács - a felszereltségen, a berendezésen kívül - elsősorban természetesen a tartalmi munkát tartja szem előtt. /mti/

na/pá/er pr

00.18 031182 0981

-.-

sb0015 4 150 mtib1015

faanyagvédelem szabályzat jelent meg

1982. november 3. - a faanyagok védelmét részleteiben 15 évvel ezelőtt szabályozták, időközben azonban olyan gyorsan fejlődött a megmunkálás, a gyártás technológiája és a felhasználás területei is bővültek, hogy a rendelet - viszonylag rövid idő alatt - lényegében elavult. a jogszabály egyes előírásait a modern technológiák sorába gyakran már nem is lehet beilleszteni, egyebek között például a parkettagyártás változott meg alapjaiban. mások viszont továbbra is nagyon időszerűek, ám a szabályozás esetenként áttekinthetetlenül aprólékos volt, és ez nehezítette az ellenőrzést, a számonkérést is. a méremiatt új faanyagvédelmi szabályzatot tett közzé, amely főbb vonalaiban határozza meg a megelőzésnek, illetve a károsodás megszüntetésének, mérséklésének teendőit.

a szabályzat abból indul ki, hogy a faanyagok takarékosabb felhasználása ma már nem csupán a szabályozás kérdése, hanem gazdasági kényszerűség is. a teendőket a szabványok rögzítik részletesen. ám a fa tárolásának, felhasználásának, meghatározott

körben való alkalmazásának szakmai előírásai csakis akkor érvényesülhetnek, ha a faanyagvédelem általános jellegű előírásai is - amelyekről a szabályozás intézkedik - a mindennapos gyakorlat részévé válnak. a szabályozás átfogóan veszi sorra a gazdaságos fa-használat főbb szempontjait, egyebek között azokat, amelyeket eddig kevésbé vettek figyelembe. tartalmazza a fa veszélyeztetettségének különböző fokozatait, és arra figyelmeztet: a különösen kedvezőtlen viszonyok között lényegesen jobban kell ügyelni a faszervezetek, anyagok óvására. a tapasztalat szerint ugyanis a legtöbb kár például az olyan nyiltszíni tárolásnál keletkezik, amikor piaci értékesítési gondok adódnak, és emiatt áll a faanyag tulsóságsan sokáig és védtelenül.

a veszteségeket gyakran „elnyeli”, a gazdálkodás bonyolult folyamata elszámolásuk sokhelyütt elmarad, emiatt közvetlenül néha nem is mérhetők a fapusztulás anyagi következményei. a szabályozás éppen ezért meghatározza a védelem általános teendőit, ami egyúttal a felelősségrevonást is megkönnyíti majd.

az új rendelkezés intézkedik az épületkárok vizsgálatáról. előírja például, hogy az építmény tulajdonosa /kezelője, használója/ köteles gondoskodni a fődémszerkezetek előírt nagyságu feltárásáról. ismertetik továbbá a gomba-, illetve rovarfertőzések esetén szükséges teendőket is. /mti/

i jf /mm mz pr

00.19 031182 2436

.-.

sb0016 4 160 mtib1016

zalaiak az arezzói színházi fesztiválon

1982. november 3. - a zalaegerszegi állandó színház fiatal társulata képviseli hazánkat az olaszországi arezzóban megrendezendő nemzetközi színházi fesztiválon. a zalaiak két egyfelvonásost adnak elő. bartók béla-lengyel menyhért a csodálatos mandarin című játékát ruszt józsef rendezésében mutatják be. a főszerepeket szalma tamás és fekete gizi alakítja. a másik darabot, massimo dursi: utazás párizsba című művét merő béla rendezte. szerepeit egerváry klára, gyürki istván, nádházi péter, rácz tibor, marti jános és fráter andrás játssza. a zalaegerszegi társulat november 8-án kel utra, és 16-án érkezik vissza. /mti/

tas/kné/ká/zsu pr
08.42 031182 0695

.-.

sb0017 4 160 mtib1017

szkita tükör és edény

1982. november 3. - szkita tükör és edény került elő az építkezéshez használt murva bányászata közben a kisgyőr melletti ugynevezett bug-tetőn. a leletmentő ásatások során a miskolc közeli település környékén néhány újabb tárgy, például bronztükör is előbukkant, ugyanakkor egy korábbi őskori település nyomaira is akadtak a régészek. a községi általános iskola tanulóinak segítségével végzett ásatások során a halomsírokban több kerámia cserepet, paleolit eszközt és levélkaparót találtak. a feltételezett öt földvár területét a régészek feltérképezték, és később ezen a területen újabb ásatásokat kezdenek majd. /mti/

hag/szn/az/zsu pr
08.46 031182 0676

á

.-.

sb0018 4 160 mtib1018

történelmi portrék

1982. november 3. - életműnek beillő alkotást hozott létre a szigetváron élő zágon gyula képzőművész: huszonöt történelmi személyiség portréját faragta ki tölgyfából. a városi tanács úgy határozott, hogy méltó helyet ad az idős mester, szigetvár első díszpolgára munkáinak, aki a városnak adományozta az elmúlt fél évszázad alatt készült képeit és szobrait. a zágon-gyűjtemény legérdekesebb részét alkotja a történelmi arcképsorozat, amelynek anyaga is történelmi múltunkat idézi. csatornaásás közben - még a hatvanas években - üszkös gerendára bukkantak a föld alatt. mint kiderült: a hajdani óváros egyik kapujának tartópillére volt, s talán éppen az 1566-os várostromkor fogott tüzet, és azóta pihent a földben. zágon gyula megszerezte az öt méter hosszú gerendát, s belőle faragta ki az elmúlt másfél évtized alatt a hetven-nyolcvan centiméter magas és husz-huszonöt centiméter széles portrékat. a művész vésője nyomán életre keltek a hunyadiak, a zrínyiek és a rákócziak, a nagy erdélyi fejedelmek és a vitéz végvári kapitányok, s költőink: janus pannonius, balassi bálint és tinódi lantos sebestyén. /mti/

igó/bné/az/zsu pr
08.52 031182 1164

-.-

sb0019 4 170 mtib1019

fásítási akció vas megyében

1982. november 3. - vas megyében a hazafias népfront facsemeték vásárlásával is segíti az őszi fásítási akció sikerét. huszonhét településre küldték szét a facsemetéket, melyekből jut a faluközpontok, gyermekintézmények környékének fásítására, többségüket pedig a házak előtt ülteti el a lakosság. s nemcsak díszfa, hanem gyümölcsfa is kerül a járdaszélre: jákon és kisnyomban például kétezer meggyfa-csemetét ültettek el eddig. a fásítást mindenütt társadalmi munkában vállalták a helybeliek, a szakmai irányításról a mész erdészeti egyesületének megyei csoportja gondoskodik. /mti/

Lér/hné/az/zsu pr
08.54 031182 0649

as

-.-

sb0020 4 170 mtib1020

ünnepi szegfűszállítmány moszkvába

1982. november 3. - csongrád megye legnagyobb virágtermelő gazdasága, a szentesi termál tsz negyvezetér szál szegfűt szállít moszkvába, a nagy októberi szocialista forradalmat köszöntő ünnepségekre.

a szállítmány első felét a hét elején küldték el, a többi pénteken bocsátják utra. budapestig gépkocsin, onnét pedig repülőgépen viszik a selyempapírba és kartondobozokba csomagolt szegfűket, amelyek termőhelyükről egy nap alatt érkeznek meg a szovjet fővárosba.

az ünnepi alkalomra különleges minőségű árut szednek a szentesi kertészek: piros, rózsaszín, fehér, sárga, levendula, lila virágok szára ötven centiméter hosszú, fejük kinyitott állapotban nyolc-tíz centiméter átmérőjű. /mti/

tób/f/az/zsu pr
08.59 031182 0768

-.-

sb0021 4 150 mtib1021

balaton: üdülőből konyakosmeggy

1982. november 3. - a szot dél-balatoni igazgatóságához tartozó üdülőkből megkezdődött a hagyományos téli üzemek termelése. az üdülők éttermeit édességgyártó és csomagoló berendezésekkel szerelték fel, mintegy hatszáz dolgozónak teremtve a nyaralási időnyen kívül is kereseti lehetőséget. a magyar édesiparral kötött megállapodás szerint a budapesti csokoládégyár, a csemege édesipari gyár, a duna csokoládégyár, s a zamat keksz- és ostyagyár részére készítenek, illetve csomagolnak édességeket. a siófoki ezüstpart szot üdülő éttermében kekszet sütnek, a siófoki csepelben nugát készül, a boglári szakmunkás üdülőben pedig konyakosmeggyet gyártanak és csomagolnak exportra. /mti/

káp/hné/az/zsu pr
09.02 031182 0747

as

-.-

bel

- 18 -

1982.11.03.

sb0022 4 150 mtib1022

papirgyári trió alkotói díja

1982. november 3. - alkotói díjat kapott a lábatlani vékonypapirgyárban az a három fiatal szakember, aki ötletes módon megoldotta a papirszalvéták készítéséhez szükséges acélhengerek hazai gyártását. a meglehetősen drága - eddig importból beszerzett - alkatrészeket fél-háromnegyedévenként kell cserélni, s mindaddig, amíg nem oldották meg hazai előállításukat, a papirszalvéták választékát sem tudták az igényeknek megfelelően bővíteni.

a három lábatlani szakember - boros józsef esztergályos csoportvezető, gólicz miklós segédművezető és pálmai géza fenntartási üzemvezető - a lehető leggazdaságosabb módon tette feleslegessé a hengerek importját: egy tíz évvel ezelőtt leértékelt, hulladékáron vásárolt, és már régen nem használt gépet alakítottak át az acélhengerek készítésére. az importhengerek darabjéért százharmincezer forintot fizetett a gyár, a saját gyártású henger ára - anyagköltséggel együtt - mindössze nyolc-tízezer forint. az árkülönbség jelentős kiadástól mentesíti az üzemet, hiszen évente félszáz henger „fogy el”, a szalvéták gyártásánál. az alkotói trió megoldotta a választékbővítést is, mert a gyárban készülő hengerekkel a korábbinál szebb, gazdagabb mintájú szalvétákat készíthetnek. /mti/

ráb/wmé/az/zsu pr
09.08 031182 1286

-. -

sb0023 4 130 mtib1023

szépvölgyi zoltán algirba utazott

1982. november 3. - szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke szerdán - küldöttség élén - algirba utazott. a fővárosi tanács elnökét abdelaziz sayad, algir város főpolgármestere hívta meg hivatalos, baráti látogatásra. /mti/

mm/zsu pr
09.40 031182 0287

-. -

- 19 -

1982.11.03.

bel

sb0024 4 130 mtib1024

balesetek

1982. november 3.

a pest megyei kóka községben felrobbant egy propán-bután gázpalack papp jános 56 éves portás családi házában. a robbanás következtében az épület megrongálódott, és papp sulyos égési sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint a gázpalackból hiányzott a tömítés, és a kiszivárgott gáz a villany felkapcsolásakor a szikrától felrobbant.

komlón a mecseki szénbányák kossuth bányáüzemében kisiklott egy csille, és ráborult kakócz gyula 44 éves pályajavító, komlói lakosra. a baleset következtében kakócz a kórházban meghalt. a rendőrség a felelősség megállapítására vizsgálatot indított.

a fejér megyei alcsutdobocon mészáros imre 20 éves gépkocsivezető bicskei lakos tehergépkocsival elütötte varga lajos 49 éves helyi éjjeliőrt, aki a helyszínen meghalt. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot. /mti/

mm /zsu pr
09.43 031182 0908

-. -

sb0025 4 150 mtib1029

építőipari tudományos ülészak

1982. november 3. - az ybl miklós építőipari műszaki főiskolán szerdán háromnapos jubileumi tudományos ülészak kezdődött, amelyen összegezik a tíz évvel ezelőtt alapított intézmény munkájának eredményeit és a további feladatokat. bartos sándor főigazgató megnyitó beszédében emlékeztetett arra, hogy a főiskola elődei több mint egy évszázaddal ezelőtt indították meg hazánkban az építőipari műszaki szakemberek - építőmesterek - oktatását. az elődök legjobb hagyományait folytatták 1972-ben, amikor megalakították az építőipari üzemérmék-képzés első hazai intézményét. a főiskola azóta több mint hatezer üzemérmékkal gazdagította az építőipar műszaki szakembereinek számát.

köszöntötte az ülészakot szabó jános, az építésügyi és városfejlesztési minisztérium államtitkára. hangsúlyozta, hogy a főiskola egy évtizedes munkássága kiemelkedő jelentőségű volt az építőipar műszaki szakember-ellátottságának fejlődésében. az

as

építőipari üzemérmények szaktudását jól kamatoztatják az építőipari szolgáltatásban, az államigazgatásban és az oktatásban is. a főiskola elismerésre méltó eredményeket ért el abban is, hogy az építésügyi ágazat fejlesztési céljaihoz rugalmasan igazodva megkezdte az üzemérmények szervezett továbbképzését. így megindította a gazdasági-szervező, a minőségvédelmi és a fenntartási ismereteket nyújtó szaküzemérményi továbbképzést. a fejlődés fontos követelménye, hogy nagyobb erőfeszítéseket tegyenek a gyakorlathoz még közelebb álló felsőfokú szakemberképzés érdekében. hasonlóképpen fontos, hogy a főiskola tanári kara is rendelkezzen megfelelő mérnöki gyakorlattal és az oktatásban nélkülözhetetlen műszaki tapasztalatokkal. ezért üdvözlő és segítő a minisztérium a főiskola oktatóinak közreműködését az építésügyi kutatási és fejlesztési feladatok megoldásában, és az így szerzett tapasztalatok értékesítését az oktatási munkában.

a plenáris ülésen osztották ki első alkalommal a kétéves továbbképzésen eredményesen végzett 26 szakembernek a gazdasági-szervező szaküzemérményi diplomát. a tudományos ülészakcsütörtökön a főiskola budapesti és debreceni egységében folytatja munkáját hat szekcióban csaknem 100 tudományos előadás megvitatásával. /mti/

sb/tr/sa pr
10.19 031182 2250

-.-

sb0026 4 130 mtib1032

a testvéri nőszövetségek küldöttségeinek látogatásai

1982. november 3. - a iii. országos nőkonferencián részt vett bolgár, csehszlovák, lengyel, ndk-beli, román és szovjet nődelegációval találkozott szerdán, az mszmp kb székházában szürös mátyás, az mszmp kb tagja, a kb külügyi osztályának vezetője, aki tájékoztatást adott hazánk politikai, gazdasági helyzetéről, nemzetközi tevékenységéről. szürös mátyás baráti beszélgetésen fogadta mirjam vire-tuominent, a nemzetközi demokratikus nőszövetség főtitkárát. a beszélgetésen részt vett duschek lajosné, a kb tagja, az mnot elnöke.

a testvéri nőszövetségek delegációi budapesten és vidéken részt vettek munkásgyűléseken, amelyeken beszámoltak hazájuk asszonyainak tevékenységéről és feladatairól. a gyűléseken állást foglaltak a nemzetközi szolidaritás és a béke védelme mellett. /mti/

me/pá/sa pr
11.24 031182 0872

-.-

sb0027 1 130 mtib1034 /felhasználható: 12 órától!/
kádár jános és franz muhri találkozója

1982. november 3. - kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára szerdán, a központi bizottság székházában találkozott franz muhrival, ausztria kommunista pártjának elnökével.

a szivélyes, elvtársi légkörű találkozón véleményt cseréltek a nemzetközi élet főbb kérdéseiről, valamint a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom helyzetéről. megerősítették pártjaiknak a hagyományosan jó együttműködésre és a magyar-osztrák kapcsolatok további fejlesztésére irányuló törekvését.

a találkozón részt vett hans steiner ausztria kommunista pártja központi bizottsága titkárságának tagja, és szürös mátyás, az mszmp kb tagja, a külügyi osztály vezetője. /mti/

t kj/mm/sa -ár pr
11.32 031182 0747

-.-

sb0028 4 150 mtib1035

a jövő tavasz és nyár divatja

1982. november 3. - finomabb színek, formák és anyagok - a jövő tavasz és nyár divatjában elsősorban ez jelenti az újdonságot - hangsúlyozták a magyar divat intézet szerdai sajtótájékoztatóján a duna intercontinental szállóban. a divatos női, férfi és gyermekruhák főként természetes alapanyagokból - lenből, pamutból és könnyű selymekből -, továbbra is klasszikus, sportos, városi és romantikus stílusban készülnek. nagy szerepet kapnak a különböző kiegészítők, a jól kombinálható ruhadarabok. az egyéniség, az életkor és az alkalom összhangja a női divatban különösen előtérbe kerül, mivel a szoknyák hossza rövidül, és ismét megjelenik a mini, de csak a junior - 15-25 éves - korosztály számára. a női divatszínek a zöld és a kék árnyalatai, valamint a fehér és a fekete, de tartják magukat elsősorban diszitésként az ideai slágerszínek, az arany és az ezüst is. az anyagok kockások, csikosak vagy apró virágmintások, a klasszikus stílusban viszont többnyire egyszínűek. a szabadidős öltözködésben mind a férfiak, mind a nők számára ismét divatos a hagyományos indigókék jeans, és minden korosztály számára a nadrág, különböző változatokban rövid és hosszú szárral, szoknyanadrágként, vagy térden alul érő halásznadrágként. a férfiak öltözködésére a nyugodt, kényelmes és célszerű szabásvonal, az elegáns, fiatalos megjelenés jellemző. az erősebb

a

nem ruhatárában is egyre jobban elkülönülnek a szabadidőben, az alkalomszerűen és a hétköznapiokon viselt holmik. a gyermekek számára leginkább a matróz- és a tengerészstílus lesz jövőre divatos.

az 1983. tavaszi és nyári divatirányzatot megelevenítő modellekből - amelyeket több mint 20 hazai textil- és konfekciós ipari vállalat, illetve szövetkezet készített a magyar divat intézettel közösen - a sajtótájékoztatót követően bemutatott tartottak. /mti/

t os/mm/sa bam pr
11.39 031182 1868

-. -

sb0029 4 150 mtib1036

gyártót keresnek - vevők vagyunk kiállítás nyílt

1982. november 3. - a termeltetők tanácsának legújabb kezdeményezése: gyártót keresnek háztartási gépek és híradástechnikai készülékek alkatrészeinek előállítására. a termeltetők tanácsának két tagvállalata - a keravill és a ravill -, amelyek a legtöbb alkatrészt hozzák forgalomba, a ramovill-lal és a gelká-val közösen szerdán kiállítást nyitott az országos piacutató intézet nagymező utcai bemutatótermében azokból az alkatrészekből, amelyekre gyártót keresnek.

a kereskedelemnek és a javító-szerelő vállalatoknak kívánnak segítséget nyújtani, mert egyre nagyobb gondot okoz az alkatrészek hiánya. a hazai és külföldi készülékek javítását nagyon sokszor apró, ám nélkülözhetetlen tartozékok hiánya akadályozza, és a háztartásokból évente emiatt többszáz, még javítható háztartási gép és híradástechnikai készülék a szemétre kerül. az olcsó alkatrészek gyártása a nagyvállalatoknak nem kifizetődő.

a bemutatón többszáz alkatrész látható, s ezek a kiállításon közreadott katalógusban is szerepelnek. egyebek között olyan kétkerekű járművek, háztartási gépek és híradástechnikai készülékek alkatrészei, amelyeket 10-20 éve hoztak forgalomba, s a pótalkatrészek előállítására a gyártó ma már nem kötelezhető. ilyen például a Lehel 70-es abszorpciós hűtőszekrény, amely sok háztartásban még működne, ha lenne hozzá új fűtőtest. ugyancsak hiánycikk a hajdusági iparművek régi típusu boylereihez a bimetalos megszakító. évek óta nem kapható az er-34-es elektroncső, amelyet erősítő javításához használnak, de hiánycikk néhány japán magnóhoz a kombinált fej, a rakéta szovjet porszívó és a szokol rádió több alkatrésze, s gyártót keresnek különféle banándugókra is.

a

azok a vállalatok és szövetkezetek, amelyek a bemutatott hiánycikkek gyártására vállalkoznak, a katalógusból megtudhatják azt is, hogy az elkövetkezendő néhány évben a kereskedelemnek és a szolgáltató vállalatoknak összesen milyen mennyiségre lesz szüksége, s ehhez igazi hatják gyártó kapacitásukat.

a kiállításon részt vesz a kisipari termeltető vállalat is, s bemutatja azokat a háztartási gép és híradástechnikai eszköz alkatrészeket, amelyeknek előállítására vállalkozik.

a vevők vagyunk kiállítás péntekig tart nyitva, szerdán 11-16, csütörtökön 10-16, pénteken pedig 10-14 óráig tekinthető meg. /mti/

mg/sa sl pr
11.47 031182 2377

-. -

sb0030 4 150 mtib1037

közös magyar-szovjet gazdasági programok a megvalósulás útján /1. rész/

1982. november 3. - hazánk és a szovjetunió gazdasági együttműködését kerekén 40 kétoldalu megállapodás szabályozza, s ennek a mai nehéz viszonyok között különösen nagy a jelentősége. a közös programok egész sor termék számára évekre előre stabil beszerzési forrást és piacot biztosítanak, a munkamegosztás mindkét fél költségeit csökkenti, s jó feltételeket teremt a korszerű technika bevezetéséhez. a két ország idején áruforgalma már eléri a 8 milliárd rubelt, s ennek a nagy mennyiségű terméknek egyharmada kooperációban, vagy gyártásszakosítási megállapodás alapján készül.

a nyugati embargópolitika különösen sürgetővé tette az elektronikai együttműködési folyamat felgyorsítását és állandó bővítését. ezek a kapcsolatok több területen már évekként ezelőtt kialakultak, s most újabb programokat dolgoznak ki. a legsikeresebbek közé tartozik az egyesült izzó és a moszkvai melz egyesülés közvetlen gyártási és fejlesztési együttműködése, amely hazánk számára is biztosít szovjet gyártmányú televízióképcsöveket. az egyesült izzó különféle berendezéseket, manipulátorokat fejlesztett ki, és szállít a szovjet képcsőgyártáshoz, s az együttműködésbe a híradástechnika szövetkezet is bekapcsolódott ellenőrző és mérőműszerek szállításával. a kooperáció nyomán számíthatunk a korszerű, energiatakarékos, szovjet gyártmányú színes képcsövekre, amelynek első mintasorozatát 1983-ban szállítják.

ds

az egész magyar elektronikai, híradástechnikai és műszeripart érinti, hogy az idén szerződést írtak alá integrált áramkörök szovjet licencének megvásárlásáról, ami azt jelenti, hogy szovjet technológia felhasználásával, szovjet gyártmányú berendezéseken állíthatunk elő olyan elektronikai elemeket, amelyeket egyébként csak nyugatról tudnánk megvásárolni. a technológia honosítása és a berendezések szállítása már megkezdődött, jövőre indulhat a gyártás. a jelek szerint elektronikai, híradástechnikai, számítástechnikai célokra további beszerzési lehetőségeket is kínál a szovjetunió. egy magyar műszaki szakértői csoport a közelmúltban tanulmányozta a szovjetunió terméklisztáját, és 230 féle olyan integrált áramkört jegyzett fel, amire szükségünk lehet, és eddig úgy véltük, hogy csak tőkés országokból tudjuk beszerezni. a további tárgyalásokon dől el, hogy a szovjetunió miből mennyit tud szállítani.

/folyt. köv./ sa/gw
12.10 031182 2412

--

sb0031 4 150 mtib1038

közös magyar-szovjet gazdasági .../2. rész/

egyéb területeken is felismerték a műszaki-szellemi termékek cseréjének, licencek, know-howok adás-vételének jelentőségét. 1980-ban 238 millió, tavaly 274 millió forint értékű műszaki-szellemi terméket vásároltunk a szovjetuniótól, s az idén várhatóan tovább nő ez az import, ugyanakkor két esztendő alatt a szovjetunióba exportált magyar műszaki-szellemi termékek értéke 57 millióról 100 millió forintra nőtt. szovjet licenc alapján gyártanak hazánkban korszerű ipari kemencét, szovjet tervek alapján készülnek magyar erőművi berendezések, bányagépek, kohászati és öntődei berendezések. magyar tervek felhasználásával létesítenek a szovjetunióban vegyipari üzemet, gyártanak elektromos berendezéseket, finomkerámiaipari termékeket, egyes korszerű gépeket. a hagyományos járműipari együttműködés is a szellemi értékek kölcsönös hasznosításával fejlődik tovább. közös cél a szovjetunióba szállított autóbuszok, hátsó futóművek, a személyautókhoz gyártott, ugynevezett komplettáló termékek, s egyben a szovjetunióból származó tehergépkocsik, mellső futóművek korszerűsítése. a két ország érintett vállalatai, intézetei mindenképp olyan megoldásokat keresnek, amelyekkel a gépkocsik üzemanyag-felhasználását csökkenthetik. napirendre került a zil tehergépkocsik dizelesítése, illetve üzemanyagként az olcsóbb földgáz felhasználása. közösen törekednek a járművek élettartamának növelésére, a tartalékalkatrész-ellátás javítására, továbbá arra, hogy a gépkocsik minél kevesebb karbantartást igényeljenek.

as

új vonás az együttműködésben, hogy a két ország részt vesz egymás üzemének rekonstrukciójában. szovjet vállalatok igen sikeres munkát végeztek a dunai vasmű oxigén-konverteres acélművének létrehozásában. kisebb energiával nagyobb tisztaságú acélt nyernek az új üzemben, amely rendkívül gyorsan elérte a tervezett teljesítményt. a berendezések megbízhatóan működnek, s jövőre már 1.1 millió tonna acélt állítanak elő. a programnak megfelelően érkeznek a berendezések és a tűzálló anyagok a dunaujvárosi koksizólómű építéséhez is, amelynek munkálatai 1985 végére fejeződnek be.

12.11 031182 2141

--

sb0032 4 150 mtib1039

közös magyar-szovjet gazdasági .../3. rész/

egy-egy szovjet üzemek korszerűsítésébe a május 1. ruhagyár is bekapcsolódott, amelynek fővállalkozásában kerül sor a Lvovi felsőruházati és a gruziai chmetszki gyermekruhagyár rekonstrukciójára. a magyar vállalat munkáját a szíriában, mongóliában, vietnamban, indiában, pakisztánban és más országokban létrehozott ruhagyárak kifogástalan felszerelése és működése ajánlotta a szovjet partnernek is. a tervek, a gépek és a szabási modellek szállítását egyaránt vállalta a május 1. ruhagyár. a könnyűipari gépgyártó vállalat és a csepel művek már felkészült a gépek szállítására, s a rekonstrukciós munkák rövidesen megkezdődhetnek.

a baromfitenyésztési komplex együttműködési egyezmény alapján bábólnáról két baromfi-tenyésztőüzemet és két broyler-üzemet szállítottak a szovjetunióba, ahol a magyar fél munkájával rendkívül elégedettek, mert a baromfigyárak eddig üzembe helyezett egységei kimagasló hatékonysággal működnek. a kijevben, jesszentukiban, minszkben és dnyeprodzserzsinzskben működő üzemekből évente 160 millió pecsenyecsibét bocsátanak ki. újabb magyar szállításokról kezdődtek tárgyalások: a tervek szerint azerbajdzsánban épülne fel magyar közreműködéssel az újabb baromfigyár. a bábólnai kombinát ajánlata szerint a megállapodást követően két éven belül az üzem valamennyi istállójában megkezdhetik a termelést. /mti/

as

sl/os/ber/bam/gw pr

x x x

a fenti anyaghoz az sk 811124/5-11 fotósorozat áll rendelkezésre. /mti/

12.12 031182 1541

--

sb0033 4 180 mtib1040

időjárásjelentés

1982. november 3. - a meteorológiai intézet jelenti szerdán 13.00 órakor:

általában marad a párás, hűvös idő

szárazföldünk északi és keleti felén a ciklonok hatására folytatódik a változékony, szeles időjárás. sok helyről jelentenek esőt, záport, északkelet-európából szórványos havazást. európa többi részén továbbra is magas nyomású légköri képződmény helyezkedik el. így ezeken a területeken változóan felhős, párás, többfelé ködös az idő. a ködöt helyenként ködszítálás kíséri. a legmagasabb nappali hőmérséklet kedden európa nagy részén 1,7 fokkal magasabb, ugyanakkor a tartósan ködös helyeken nyugat- és közép-európában 1,8 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

hazánkban kedden maradt a borult, párás, helyenként tartósan ködös idő. több helyen észleltek ködszítálást. a hőmérséklet napközben 5, 11 fokig emelkedett, de a napos kékestetőn a legmagasabb nappali hőmérséklet 12 fok volt. szerda hajnalra 2, 6 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt borult, párás, néhány helyen ködös idő volt. szórványosan ködszítálást jelentettek. a hőmérséklet 11.00 órakor az ország területén 3 és 7 fok között váltakozott.

budapest belterületén kedden a hőmérséklet napi középértéke 6,5 fok volt, a százéves átlagnál 1,3 fokkal alacsonyabb.

ma 12.00 órakor budapesten a hőmérséklet 5 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 1030 mb, alig változik.

as

várható időjárás magyarországon csütörtök estig:

többnyire borult, párás, ködös marad az idő. csütörtökön néhány helyen kisüthet a nap. ködszítálás több helyen várható.

a szél általában gyöngye vagy mérsékelt lesz. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 1, 5,

a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 4 és 9 fok között valószínű.

várható időjárás budapesten csütörtök reggelig:

borult, párás marad az idő. ^(köd) szítálás is várható, a szél gyöngye lesz. a hőmérséklet 21.00 órakor 4, csütörtök hajnalban: 3 fok körül alakul.

a duna vízállása budapestnél: 148 cm,

a víz hőmérséklete: 9,6 fok. /mti/

gw hgy

13.39 031182 2171

--

sb0034 4 160 mtib1041

illyés gyula művei - kiállítás szegeden

1982. november 3. - dokumentum-kiállítás nyílt szerdán a szegedi somogyi könyvtár olvasótermének előcsarnokában illyés gyula nyolcvanadik születésnapja alkalmából. a tárlókban ott vannak illyés gyula műveinek első kiadási kötetei, az általa szerkesztett magyar csillag és válasz című folyóirat régebbi példányai és a költő népmese-átdolgozásai. kiállították illyés juhász gyuláról és dugonics andrásról írt vallomásának kéziratát. e vallomásokat a szerző szegedi irodalmi eseményeken ismertette; kéziratát akkor kerültek a helyi művészeti pártolók birtokába. /mti/

dén/f/kz/gw hgy

13.53 031182 0637

as

--

sb0035 4 150 mtib1042

kitüntetés

1982. november 3. - az elnöki tanács dr. körösi bélának, a közalkalmazottak szakszervezete szervezési és káderosztálya helyettes vezetőjének a szakszervezeti mozgalomban végzett többévtizedes, eredményes munkája elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést prieszol olga, a közalkalmazottak szakszervezetének főtitkára szerdán adta át. /mti/

sl/gw hgy

13.57 031182 0446

--

sb0036 4 130 mtib1043

nemzetközi barlangterápiai tanácskozás

1982. november 3. - nemzetközi barlangterápiai tanácskozás kezdődött szerdán keszthelyen, a helikon szállóban. a klimatikus gyógyászati kérdéseivel foglalkozó tudományos ülészen 9 ország mintegy 100 szakembere vesz részt. a péntekig tartó eszmecsere programjában 40 előadás és egy kerekasztal-megbeszélés szerepel. az első napon a barlangterápia magyarországi helyzetével és fejlesztésének lehetőségeivel is megismerkedhettek a résztvevők. hazánkban, mint szakembereink elmondták, a jósvafői béke-, valamint az abaliget-i és a tapolcai barlangban kezelnek rendszeresen és eredményesen idült légzőszervi rendellenességekkel bajlódókat. e három hivatalosan is elismert gyógyhely azonban egyidőben alig több, mint 100 beteget fogadhat, holott a rászorulóknak száma rohamosan nő. a barlangterápia kivánatos hazai fejlődésének egyik legfontosabb feltétele, hogy szervezetenként nagyobb önállóságot kapjon. alkalmazása pedig akkor válhat igazán hatékonyá, ha a gyógytornához, masszázshoz, valamint a fiziko-, aerosol- és pszichoterápiához szervesen kapcsolódva beépül a komplex légzésrehabilitáció intézményei közé.

a továbbiakban szó lesz egy másik betegségcsoport, a mozgásszervi bántalmak gyógyításának barlangokban alkalmazott módszereiről is. ilyen barlang hazánkban nincs, gyógyfürdőink

reumatológusai számára azonban nagyon hasznosak lehetnek az e témában elhangzó előadások. a zárónapi kerekasztal-konferencián a klimatikus gyógyeljárás hatásmechanizmusával, illetve az ezeket kimutató objektív vizsgálati módszerekkel kapcsolatos kutatásaik eredményeiről számolnak be a szakemberek. /mti/

tas/kné/kz/zsu hgy
14.01 031182 1676

--

sb0037 4 150 mtib1047

valutát hoz a lóbab - fellendülőben egy mellőzött növény termesztése

1982. november 3. - lóbab-termesztési tanácskozást rendeztek szerdán csongrád megyében, a tiszamaros-szög tsz-ben. a füzesgyarmati termelési rendszer vezetői tájékoztatták a mezőgazdasági és élelmiszeripari szakembereket a hosszú ideig mellőzött lóbab termesztésével elért eredményeiről. elmondták, hogy a hüvelyes növények családjába tartozó lóbabot, amely egyébként hazánk bármely részén gazdaságosan termelhető, a rendszer 48 taggazdasága az idén már együttesen mintegy 5000 hektáron termesztette.

a világpiacon, különösen a közel-keleti országokban keresett lóbabról már az idén több ezer tonnát szállítottak külföldre, tonnánként mintegy 300 dollárért. körülbelül ugyanennyiért vásároljuk a nélkülözhetetlen szójababot, így annak „kiváltására”, is alkalmas volna a lóbab. a szakemberek szerint e növénynek további rendkívüli előnye, hogy az elterjedt gépekkel vethető, kombájnokkal betakarítható, mégpedig augusztusban, amikor a földeken nincs munkacsúc. az őszi kalászosok legjobb előveteménye, mert gyökérzete rendkívül sok nitrogént hagy vissza a talajban.

a közel-keleti országokban azért kedvelik a lóbabot, mivel könnyen emészthető fehérjét tartalmaz. a gyomrot nem terheli. erről egyébként a tanácskozás résztvevői is meggyőződhetnek: lóbabról készült ételekkel, közöttük sólettel kínálták meg őket. /mti/
tób/f/sa kz hgy

14.14 031182 1436

des

--

sb0038 4 150 mtib1048

a tsz a faluért

1982. november 3. - szerdán a komárom megyei gyermek községben megnyílt a helyi petőfi tsz és a generál vállalat közösen - egyszerű gazdasági társulással - létrehozott 400 négyzetméter alapterületű abc áruháza. a 4 millió forintos beruházást igénylő építkezéshez az anyagot a tsz szerezte be, és saját brigádja építette fel, az egymillió forintos berendezésről, valamint az árukészletről a kiskereskedelmi vállalat gondoskodott. e beruházás folytatása annak az eredményes erőfeszítésnek, amellyel a tsz bekapcsolódott a faluközpont szépítésébe. a közös gazdaság építette fel a tanácsházát, és azt a szolgáltató házat is, amelyen több klub is otthonhoz jutott. /mti/

ber/wné/kz/gw hgy

14.18 031182 0719

-.-

sb0039 4 150 mtib1049

primörkertészet automata vezérléssel

1982. november 3. - szegeden a felszabadulás tsz kertészeti telepén 6.5 hektár alapterületű primörtermelő ház készült el. az új létesítményt, illetve annak gépészeti és technológiai rendszereit szerdán délután mutatták be a meghívott szakembereknek.

a kertészeti komplexum 300 millió forintba került. szerkezeti elemei a szovjetunióból érkeztek, és szovjet szakemberek is közreműködtek az építkezésben. a hajtatóház, valamint a kiszolgáló létesítmények fűtésére 5 termákvíz energiáját használják fel, míg az öntözővizet 2 hidegvizes artézi kut szolgáltatja. a növényházban a hőmérsékletet, a levegő páratartalmát, az öntözést, a műtrágyázást automata vezérlő központ irányítja.

az új létesítmény nemcsak nagyságában, hatalmas méreteiben különbözik az egyéb hasonló kertészetektől, hanem abban is, hogy talajában egy méter mélységben lyuggatott csőhálózatot, úgynevezett dréncsőveket fektettek le. mint ismeretes: a primörházakban felhasznált nagy mennyiségű növényvédőszer miatt gyakran kell a talaj termőrétegét kicserélni, ami tetemes költségbe kerül. itt azonban nem lesz erre szükség, hiszen a földbe ágyazott lyuggatott csőrendszeren át egyszerűen átmosatják a termőföldet. ezáltal szellőztetik is a talajt. hazánkban ezt a módszert egyelőre kevés

as

helyen alkalmazzák, a szovjetunióban viszont már elterjedt és kitűnően bevált.

az óriási fedett kertészetben tavasszal indult meg a részleges próbatermelés. a gazdaság szakembereinek számítása szerint az idén 180 tonna primörparadicsomot, több mint 2 millió darab különböző fajta zöldséppaprikát és 130 tonna uborkát szállítanak piacra. /mti/

tób/kö ká hgy

14.19 031182 1680

-.-

sb0040 4 130 mtib1050

szovjet fiatalok magyarországon

1982. november 3. - a nagy októberi szocialista forradalom 65. évfordulója alkalmából az expressz ifjúsági és diák utazási iroda 400 szovjet vasutas komszomolistát lát vendégül a napokban. a szovjet fiatalok ellátogatnak a budai várnegyedbe, a nemzeti galériába és a munkásmozgalmi muzeumba, megismerkednek a főváros nevezetességeivel, folklór-előadásokat tekintenek meg, üzemlátogatáson, baráti összejöveteleken találkoznak a magyar fiatalokkal. a vendégek felkeresnek több vidéki várost is, és részt vesznek a november 7-i ünnepeken.

a fiatalok utazási irodája november 7-e alkalmából nemcsak vendégeket fogad, hanem maga is indított különvonatot a szovjetunióba, kijev-leningrád-moszkva útvonalon. a barátságvonat utasai megismerkednek a szovjetunió történetével, városaival, nevezetességeivel. leningrádban például ellátogatnak az auróra cirkálóra, s az ermitázsba is. moszkvában a kreml nevezetességeivel ismerkednek, felkeresik a lenin mauzóleumot, koszorúzási ünnepségen vesznek részt, s megtekintik a november 7-i felvonulást is. /mti/

km/mi/kö bc hgy

14.31 031182 1118

as

-.-

sb0041 4 150 mtib1051

magyar-osztrák közgazdász-találkozó győrrött

1982. november 3. - kétnapos magyar-osztrák közgazdász-találkozó kezdődött szerdán győrrött. az eszmecsere több mint 20 magyar és osztrák színes fémeket, autópályaalkatrészeket, vegyipari alapanyagokat, vas-és acéltermékeket, valamint mezőgazdasági alapanyagokat beszerző és forgalmazó nagyvállalat vezérigazgatója, illetve gazdasági és kereskedelmi igazgatója cseréli ki tapasztalatait a készletgazdálkodásról, az anyagellátásról és beszerzésről. a közvetlen kapcsolatteremtést is szolgáló találkozót 1983 elején megismétlik. akkor a magyar szakemberek utaznak ausztriába.

a szerdán megnyitott találkozó a győri rába gyárban tett látogatással kezdődött, majd a győri közgazdász klubban folytatódott. a házigazda a magyar közgazdasági társaság volt. /mti/

csér/sza/kz/gw hgy

14.32 031182 0839

-.-

sb0042 4 150 mtib1052

találmányok filmen

1982. november 3. - az országos találmányi hivatal szerdán a kossuth klubban mutatta be a magyar találmányok című filmsorozatot, amelyet a mafilm propagandafilm stúdiójával közösen készítettek. a két intézmény első ízben vállalkozott arra, hogy egy-egy magyar találmányt filmszalagra rögzítve ismertessen 6-7 percben. céljuk az, hogy ezeket a szellemi termékeket minél több helyen alkalmazzák, s ezért a vetítésre ipari és külkereskedelmi vállalatok képviselőit hívták meg.

filmet vetitettek energiamegtakarító fóliasátorról, ivóvíztisztító berendezésről, betonlövő eljárásról, egy új vegyi anyagról, építőiparban használatos impregnáló habról és villanymotorokhoz készült fordulatszám-szabályozóról. ezeket a filmeket a külföldi magyar rendezvényeken, nemzetközi vásárokon kívánják bemutatni.

As

a vetítés után pusztai gyula, az országos találmányi hivatal elnöke elmondta, hogy a jövőben újabb hazai vállalatok további találmányait várják, s ezekből is hasonló filmeket készítenek. a találmányi hivatal és a mafilm kész arra, hogy a jövőben rövid határidővel készítsenek ilyen ismertető filmeket. /mti/

ni/mi/kö bam hgy

14.38 031182 1169

-.-

sb0043 4 130 mtib1053

grisa filipov látogatása dunavarsányban /1. rész/

1982. november 3. - grisa filipov, a bolgár minisztertanács elnöke és kísérete magyarországi programjának utolsó napján látogatást tett a dunavarsányi petőfi mezőgazdasági termelőszövetkezetben. a vendégeket elkísérte veress péter külkereskedelmi miniszter, roska istván külügyminiszter-helyettes és sebestyén jeno, hazánk szófiai nagykövete.

a termelőszövetkezet központjában magyar gábor mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes és tresser pál, a gazdaság elnöke fogadta a látogatókat. a termelőszövetkezet elnöke tájékoztatást adott a gazdaság tevékenységéről. a vendégek nagy érdeklődéssel hallgatták a beszámolót, elsősorban azért, mert a dunavarsányi tsz természeti adottságai hasonlítanak számos bolgár gazdasághoz. a kedvezőtlen viszonyok is arra készítik a szövetkezetet, hogy azokat a termelési ágazatokat fejlessze, amelyek nyereséget hoznak. az elmúlt tíz évben például több mint hatszorosára növelték a tejtermelést, és felépítették európa egyik legnagyobb nyultenyésztő telepét.

a látogatás alkalmával a bolgár vendégek hangsúlyozták: a két ország bővülő gazdasági kapcsolataiban fontos szerepe van a mezőgazdaságnak. a jövőben az eddigieknél határozottabban szükséges törekedni arra, hogy az egyik országban elért eredmények - a termelési tapasztalatok cseréje útján - a másikban is minél hamarabb közkinccsé váljanak.

a tájékoztatót követően grisa filipov és kísérete megtekintette a gazdaság létesítményeit, majd a vendégek a déli órákban visszautaztak a fővárosba, ahol látogatást tettek az intranzsmas magyar-bolgár vegyesvállalatnál. /folyt.köv./

t di/mm/bc/mz hgy

14.44 031182 1672

As

-.-

sb0044 4 130 mtib1054

a környezetvédelem közgazdasági szempontjai

1982. november 3. - évről évre jelentős veszteség éri nép-gazdaságunkat a környezet szennyezése miatt. ezért leginkább az ipari üzemek és a mezőgazdasági termelőszövetkezetek a felelősek, mert a kelleténél jóval kisebb figyelmet fordítanak az általuk kibocsátott hulladékokra, melléktermékekre, szennyvizekre. a hazafias népfront környezetvédelmi munkabizottságának szerdai ülésén arról cseréltek véleményt, hogyan lehetne megváltoztatni, kedvező irányba terelni a vállalatok magatartását, vezetők szemléletét. abban valamennyi résztvevő megegyezett, hogy igazi változás csak akkor következik majd be, ha felülvizsgálják a mostani ösztönzési rendszert, s olyan közgazdasági szabályozókat léptetnek életbe, amelyek rákényszerítik a vállalatokat a szükséges megelőző intézkedésekre; olyan berendezéseket állítanak munkába, amelyekkel megóvható lenne az emberi környezet. a vitában többen rámutattak: sok vezető egyszerűen még nem látta be a környezetvédelem fontosságát. elvileg természetesen elismerik, hogy lépni kellene, de a gyakorlatban minden marad a régiben. a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen nemrégiben új tantárgyat vezettek be, fakultatív jelleggel bárki megismerkedhet az ökológiával, a környezetvédelem alapfogalmaival, és mindazokkal a gondokkal, amelyek jelen pillanatban az égetők közé sorolhatók. a tantárgy hamar népszerűvé vált a diákok körében, éppen választható, fakultatív jellege miatt. jónéhányan közülük diplomájuk megszerzése után olyan állást vállaltak, ahol nap-nap után a környezetvédelemmel foglalkozhatnak.

elismerőleg szölktek a vitában azokról az erőfeszítésekről, amelyeket kormányunk már eddig is tett a kedvezőtlen folyamatok visszaszorítására. ám a közvélemény kevésbé érzékeli az eredményeket. van aki úgy vélekedik, hogy ezeket az összegeket talán nem a legmegfelelőbb helyre juttatták. a közeljövőben az eddiginél hatásosabban kellene tudatosítani eredményeinket, hangoztatták a szakemberek. többen felvetették, hogy a vízvédelem mellett mintha kevesebb figyelem irányult volna a zajártalmakra és a levegő szennyezettségére. érdemes volna gazdasági számításokat végezni, megállapítandó: nem volna-e kifizetődő észlelt berendezéseket felszerelni, amelyek mindig pontosan meghatározzák: nem lépték-e túl a megengedett értékeket az országos különböző pontjain, üzemeiben. /mti/

gi/ka/sa ag hgy
14.47 031182 2407

-.-

sb0045 4 160 mtib1055

somogy bemutatkozik a főváros új könyvtárában

1982. november 3. - szerdán somogyi bemutatkozó napot tartottak - a hazafias népfront országos honismereti munkabizottsága rendezésében - a fővárosi szabó erwin könyvtár nemrég megnyitott 7. számú főkönyvtárában, a xiii. kerület, dagály utca 7-9. szám alatt.

angyalföld legújabb közművelődési intézménye a közeljövőben bemutatja valamennyi megye életét, kulturális kincseit, honismereti tevékenységét. elsőként somogy kapott meghívást. ez alkalommal ismertették a somogyi emberek mai életét, illetve a múlt értékeit feltáró kutató munka eredményeit. ezt követően a legjobban működő honismereti szakkör tagjai: a mesztegnyői általános iskolások elevenítették fel a környékükön gyűjtött hiedelmeket, játékokat, táncokat, s tolmácsolták az eredeti szölkés-mondásokat, énekeket.

e napon két kiállítást is megnyitottak. az egyik somogy népművészetéről ad képet textiljeivel, hangszereivel, különböző használati- és dísz tárgyaival, nevezetesen faragásaival. a másik kiállítás száz folklórral, hely- és művelődéstörténettel foglalkozó, többnyire somogyi kiadványt tár a látogatók elé. a legrégibb iskolai, levéltári emlékek közül az egyik a régi somogyi földrajzi neveket ismerteti. a kiállítások egy hónapig várják az érdeklődőket. ez idő alatt sor kerül a fővárosban élő, somogyból elszármazott neves emberek találkozására, valamint a somogy című irodalmi folyóirat rendezvényére is. /mti/

gom/na/mi/kö bc hgy

14.47 031182 1475

-.-

sb0046 4 160 mtib1056

befejeződött az illyés gyula tiszteletére rendezett tudományos ülés szak

1982. november 3. - a 80 éves illyés gyula tiszteletére rendezett tudományos ülés szak szerdán befejeződött az eötvös loránd tudományegyetem bölcsészettudományi karának tanácstermében. a kétnapos eseményen király istván és tolnai gábor akadémikusok közreműködésével 16 neves kutató méltatta illyés gyula munkásságát. az ülés szak befejező napján kulcsár szabó ernő, vasy géza és kocsis rózsza az író egy-egy művét elemezte, értékelte. kabdebó lóránt

irodalomtörténész illyés gyula és szabó lőrinc kapcsolatából eddig nem ismert mozzanatokot idézett fel.

/mti/

jgy/zsu/bc/mz hgy

14.50 031182 0671

-. -

sb0047 4 160 mtib1057

őselefántagyar bemutatója pakson

1982. november 3. - kiállították szerdán a paksi téglagyárban azt az őselefántagyarat, amelyet még az év elején a gyár dolgozói fedeztek fel agyagkitermelés közben. a sokezer éves agyar, amikor a gyorsan értesített muzeológusokkal együtt kibontották a löszfalból, darabokra esett szét, s csak különleges eljárással sikerült a muzeum laboratóriumában helyreállítani. főleg az apró darabra töredezett külső lemezek visszagasztása okozott sok nehézséget. a tövénél 60 centiméter kerületű, s 230 centiméter hosszú agyart restaurálása után elsőként megmentőinek, a paksi gyár dolgozóinak mutatták be. a későbbiekben a szekszárdi muzeumban állítják ki. /mti/

blb/kjné/sa kz hgy

14.52 031182 0722

-. -

sb0048 4 160 mtib1059

a gyomaendrődi táncosok csehszlovákiában

1982. november 3. - szerdán elutazott egyhetes csehszlovákiai vendégszereplésére a gyomaendrődi szövetkezetek „körösmenti,” néptáncgyűjtése. a 33 tagú, táncosokból és zenészekből álló együttes az ostrava melletti novy jicinben és környékén háromszor mutatja be 25 magyar néptáncból összeállított műsorát.

a gyomaendrődi táncgyűjtés körülbelül egy évtizede tart kapcsolatot a csehszlovákiai kisvárosban működő csoporttal, s azóta rendszeresen vendégszerepelnek egymás városában. /mti/

sam/ke/sa kz hgy

14.55 031182 0562

-. -

sb0049 4 130 mtib1060

kiváló kollégiumok

1982. november 3. - három kollégiumnak adták át szerdán a kiváló cím elnyeréséről szóló oklevelet. a békécsabai kulich gyula leánykollégium egész békés megyében elsőként kapta meg a kitüntető címet. középiskolás lakói jó tanulmányi eredményeikkel, kiemelkedő diákközösségi tevékenységükkel érdemelték ki. hosszú idő óta senki sem bukott meg közülük, tanulmányi átlaguk meghaladja a négyest. a közösség önállóságára jellemző, hogy diáktanácsa maga dönt például a kollégiumi díjakról.

baranyában ugyancsak először avattak egy kiváló kollégiumot. ott ugyancsak középiskolás lányok, a radnóti miklós kollégium lakói nyerték el a kitüntető címet. odaitélésénél különösen nagyra értékelték a kollégium otthonosságát és a diákkönkormányzat sokrétű tevékenységét.

a harmadik kiváló címet kapott kollégium zalaegerszegen működik, martos flóra nevét viseli, s a lakói ugyancsak középiskolás lányok. a husz évvel ezelőtt megnyitott kollégium a szocialista nevelésben elért kiemelkedő eredményeivel érdemelte ki a kiváló címet. a falai között élő lányok jó tanulmányi eredményeik mellett évek óta a mozgalmi és a kulturális munkában is jeleskednek. /mti/

sam/igó/tas/kz/ig mné hgy

15.14 031182 1215

-. -

sb0050 4 130 mtib1061

az országgyűlés ipari bizottságának ülése /1. rész/

1982. november 3. - andai györgy, az mti tudósítója jelenti:

tájékoztató a munkavédelem helyzetéről, különös tekintettel a gépiparra - ezt a címet viselte az a tanácskozás, melyet szerdán tartottak az országgházban az országgyűlés ipari bizottságának tagjai, valamint más parlamenti képviselők, országos hatáskörű szervek és főhatóságok vezetői. a száraznak tűnő címmel jelzett témák - melyekhez rabi béla ipari minisztériumi államtitkár, illetve főcze lajos, az országos munkavédelmi bizottság titkára fűzött szóbeli kiegészítést - sok százezer ember mindennapi munkáját érintik közvetlenül.

ennek érzékeltetésére elegendő néhány jellemző szám, melyet rabi béla említett: tavaly - 1980-hoz képest - 25.8 százalékkal emelkedett a tárca területén a balesetek száma. emiatt annyi munkanap esett ki a termelésből az iparban, mint 3200 dolgozó egy évi munkája. a balesetek súlyossága szerencsére csökkent, néhány területtől - például a gépipar - eltekintve.

idén, az első félévben több volt a halálos baleset, mint a tavalyi esztendő hasonló időszakában. a balesetek elemzésekor megállapították, hogy azokat leginkább a munkafegyelem megsértése, a munkairányítás hiányosságai okozták. a közvetlen vezetők figyelmét és idejét leginkább a dolgozók foglalkoztatása kötötte le, és elhanyagolták munkavédelmi ellenőrző és számonkérő feladataikat. egyes üzemekben a termelőeszközök műszaki és biztonságtechnikai színvonala az alapvető követelményeket sem elégíti ki. a munkavédelmi intézkedések elhanyagolásáért - azoknál a vállalatoknál, ahol a baleseti helyzet tartósan rossznak minősíthető - a vezetőket anyagilag és erkölcsileg is felelősségre vonták. a munkavédelmi helyzet javítását azonban hátráltatja, hogy néhány, védőfelszereléseket gyártó üzem nem kívánja vállalni tovább ezt a feladatát, nem tartván kifizetődőnek. a minisztérium - hangsúlyozta az államtitkár - igyekszik számukra olyan pénzügyi feltételeket teremteni, hogy tovább folytathassák nélkülözhetetlen munkájukat.

főcze lajos arról számolt be, hogy a minisztertanács 1979-ben hozott, a munkavédelemmel kapcsolatos rendeleteinek végrehajtását szolgáló további jogi munkálatok a befejezéshez közelednek. szabályozták például az üzemi balesetek bejelentésének és nyilvántartásának rendjét; a baleseti táppénz kiutalásának módszerét; a munkahelyek egészségügyi követelményeit; a munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálat gyakorlatát.

/folyt. köv./ ag/pá/mz hgy

15.18 031182 2512

.-.

sb0051 1 130 mtib1062

Losonczy pál hazaérkezett kuvaitból

1982. november 3.- szerda délután hazérkezett budapestre losonczy pál, az elnöki tanács elnöke, aki - jaber al-ahmed al-jaber al-sabah sejk, kuvait állam emirje meghívására - hivatalos, baráti látogatást tett kuvaitban. vele együtt visszaérkeztek kíséretének tagjai: hetényi istván pénzügyminiszter, garai róbert külügyminiszter-helyettes, melega tiber külkereskedelmi miniszterhelyettes és simon ferenc, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnökhelyettese.

a fogadtatásra a ferihegyi repülőtéren megjelent trautmann rezső, az elnöki tanács helyettes elnöke, katona imre, az elnöki tanács titkára, /mti/

t of/ka/er -ár

15.19 031182 0719

ábrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter, házi vencel külügyminiszter-helyettes.

.-.

sb0052 4 150 mtib1063

agrokémiai hálózat baranyában - a beruházási költség öt év alatt megtérül

1982. november 3. - az országban elsőként a baranyai mezőgazdasági üzemek építették ki az agrokémiai hálózatot a műtrágyák és a növényvédőszeres szakszerű tárolására, forgalmazására. a már működő hat bázison hetvenezer tonna kemikáliát tudnak elhelyezni egyszerre. az agrokémiai társulások hatóköre 88 ezer hektár szántóföldre terjed ki. amíg országosan a szántóterület nyolc-kilenc százalékát látják el az agrokémiai centrumok, baranyában ez az arány meghaladja az ötven százalékot. működésük eddigi tapasztalatait elemezte szerdán pécsen tartott ülésén a baranya megyei termelőszövetkezetek szövetségének elnöksége. a vizsgálat eredménye azért is figyelemreméltó, mivel a baranyai agrokémiai társulások tapasztalatai - éppen ezért, mert a legrégebben és a legnagyobb területen működnek - hasznosak lehetnek az ezután szervezett társulások, illetve a jövőben épülő bázisok számára is. a baranyai tárházak, s a hozzájuk csatlakozó ut- és vasúthálózat, mint az ülésen rámutattak, együttevén több mint kétszázmillió forintba került. a költségek azonban arányosan megoszlanak a társulásban résztvevő állami gazdaságok és termelőszövetkezetek között. a kemikáliák tárolási-kezelési veszteségeinek megszüntetése és minőségük megóvása révén körülbelül

öt év alatt megtérülnek az építési költségek, az pedig pénzben ki sem fejezhető előny, hogy a szakszerű tárolás révén megvédik a környezetet a vegyi anyagok szennyezésétől, az agrokémiai bázisok egyéb feladatokat is ellátnak, például légi és földi növényvédelmet végeznek, talaj- és levélanalizist készítenek, s rágcsálóirtással is foglalkoznak, nagy kapacitású vasuti rakodóikat más termékek, illetve termények - főleg cukorrépa - szállítására is felhasználják, az üzemeltetési költségeket elemezve a testület megállapította, hogy drágán működnek az agrokémiai telepek, az ok kettős: magas a beruházási költség és alacsony a hatékonyság, a szakemberek tehát azt javasolják a társult gazdaságoknak, hogy az új agrokémiai centrumok építésénél, illetve a meglévők fejlesztésénél jobban törekedjenek az olcsóbb megoldásokra, továbbá a kemikáliák forgalmának erősítésével javítsák a tárházak kihasználtságát, arra nem lehet számítani, hogy a mostaninál lényegesen több műtrágyát és növényvédőszerrel vásárolnak a gazdaságok, ezért újabb mezőgazdasági üzemeket kell bevonni a társulásokba, s ezáltal növelhetik az egyes telepek forgalmát, gazdaságosabbá tehetik működésüket. /mti/

igó/bné/kz/gw hgy

15.27 031182 2531

-. -

sb0053 4 130 mtib1064

az országgyűlés ipari.../2. rész/

elkészültek azok az ágazati, minisztériumi rendeletek, melyek az adott területre adaptálják a minisztertanácsi jogszabályt. napjainkban a gazdálkodó szervezeteken a sor: szervezeti és működési szabályzataikban, munkaköri leírásaikban rögzítik a munkavédelmi tennivalókat, elkészítik átfogó munkavédelmi szabályzataikat, ennek kapcsán főcse Lajos óvott az olyan szélsőségektől, hogy túlságosan részletekbe menő, vagy ellenkezőleg, éppenséggel formális terveket készítsenek a vállalatok, üzemek.

a vitában először weiszböck rezsóné /győr-sopron megye/ szólt fel, javasolta: lehetőleg olyan gépeket szerezzenek be importból, amelyek gyártói figyelembe veszik a magyar szabványokat, munkavédelmi előírásokat, hogy a drága berendezéseket ne utólag, idehaza kelljen - olykor igen nagy pénzen - átalakítani. kangyalka Antal /csongrád megye/ véleménye szerint a gazdasági vezetők nem annyira a munkavédelemből rájuk háruló felelősségtől tartanak, mint inkább a feltételek hiányától: ha ugyanis például munkavédelmi minősítés nélkül érkeznek gépek üzemükbe, addig kell várakozni munkába helyezésükkel, míg a megfelelő minősítés - olykor bizony

lassan, - elkészül. tőzsér gáspár /nógrád megye/ a szénbányászok munkavédelmi helyzetét elemezve szorgalmazta: a műszaki berendezésekkel együtt fejlesszék, tervezzék a szükséges munkavédelmi eszközöket, technológiákat is. vilmányi mária /hajdu-bihar megye/ azt nehezményezte, hogy az ágazati munkavédelmi szabványok mind a mai napig nem készültek el, így az üzemek bizony nehezen tudják a tájékoztatóban említett helyi adaptálást megvalósítani, nem kis gond, hogy az importból származó, a hazai előírásoknak nem megfelelő berendezéseket kisebb üzemek egyáltalában nem tudják alkalmazni, mert átalakításuk számukra túl nagy anyagi megterhelést jelentene. láng tibor /budapest/ egyes védőeszközök hiányát tette szóvá: például a vegyiparban használatos saválló műanyagruha kényelmetlen, a jól bevált, posztóból készült öltözék nem kapható, szükség lenne jobb porálarcokra, robbanásbiztos kannákra is - ám ezekre nincsen itthon gyártó. /folyt. köv./

ag/pá/mz hgy

15.29 031182 2153

-. -

sb0054 4 130 mtib1065

az országgyűlés ipari /3. rész/

németh ferenc, az okisz elnökhelyettese beszámolt arról, hogy 30 ipari szövetkezetünk gyárt munkavédelmi eszközöket, mind többen kezdenek korábban hiányzókat pótolni, például jövő év első felében már a teljes hazai gumicsizma-szükségletet ki tudják elégíteni, sőt, a sokak által hiányolt, a legkülönbözőbb foglalkozási ágakban nélkülözhetetlen acélmerevítésű gumilábbelik sorozatgyártása is megkezdődhet.

hargitai ágnes /borsod m./ ugyancsak a szabványokkal kapcsolatos gondokról szólt: a hazaiakat meglehetősen nehéz és lassu munka egyeztetni a külföldiekkel, szükség volna tehát a kgst-országok egyirányu munkájának gyorsítására. farkas lajosné, a vasas szakszervezet titkára sajnálattal állapította meg, hogy a vezetői munkának olykor még mindig nem szerves része a munkavédelem, a szakszervezetek véleménye: ne csak utólag, egy-egy súlyos üzemi balesetkor büntessék a vállalati vezetőket, hanem már kinevezésükkor mérleljék: megfelelő munkavédelmi képzettséggel és szemlélettel rendelkeznek-e. juhász mihály /budapest/ egy nem épp könnyen feloldható ellentmondásra hívta fel a figyelmet: a balesetelhárítási tervek, elképzelések olykor számottevő beruházást igényelnek, ám erre nincs mindig pénz, és hitel sem kapható könnyen ilyen, ám munkakörülményeket javító célokra. kötelezővé kellene tenni -

javasolta -, hogy ezekkel az életet védő, kisebb fejlesztésekre a vállalatok tartalékoljanak bizonyos összegeket. Winkler László /győr-sopron m./ örömmel nyugtázta, hogy végre van mérettartó anyagból készült munkaruha; ám jó lenne, - tette hozzá - ha ezek megfelelő méretben, szép fazonban volnának kaphatók.

a parlamenti tanácskozás gorbanc Ignácnak, az ipari bizottság elnökének zárszavával ért véget. /mti/

ag/pá/-ár/mz hgy

15.44 031182 1795

.-.

sb0055 4 150 mtib1067

javuló ellátás beton födém szerkezetekből - sajtótájékoztató a fejlesztésről

1982. november 3. - több mint 40 ezer családi házhoz, vagy nagy lakáshoz elegendő vasbeton födém szerkezeti elemet, gerendát gyártott és szállít még az idén a sajtóházi építőknél a beton- és vasbetonipari művek - hangsúlyozta a nagyvállalat szerdai sajtótájékoztatóján Tamás László, műszaki vezérigazgató-helyettes. elmondotta, hogy a leginkább keresett e-jelű, feszített födémgerendából a két évvel ezelőttnél másfél millió méterrel többet, összesen 6,2 millió méternyit állítanak elő. másik - ugyancsak kelendő - termékükből, az ajtó- és ablaknyílást áthidaló betongerendából ebben az évben 750 ezer jövőre egy millió méternyit gyártanak. a nehezebb elemek szélesebb körű felhasználását segítik új szolgáltatásukkal: miskolc és szolnok körzetében a fuvarozókkal együttműködve daruskocsival szállítják az építkezésre és helyére is emelik a gerendákat, födémeket.

a lakosság részére több mint száz fajta és méretű terméket - csatornacsöveket, járdalapokat, kerítéselemeket, lépcsőket, garázstérelmet - gyártanak, s valamennyiből kielégítik a megrendelők igényeit, annál is inkább, mert jelenleg nagyobb a kínálat, mint a kereslet. az viszont előfordul, hogy akad az a szállítás, főként az őszi csúcsforgalom idején, amikor a vagonhiány okoz gondot. nehézséget jelent az is, hogy az építőanyag-kereskedelem telepein kevés a hely a teljes választék kínálatára. ezért szorgalmazzák a tűzép egyesüléssel és vállalataival, valamint az áfészekkel közösen a fészek-áruházi rendszer és a körzetesített nagy telepek kialakítását. ez a megoldás ugyanis lehetővé teszi a széles választékinálatot és a folyamatos ellátást. a szolnoki fészek-áruházzal már kedvező tapasztalatokat

szereztek e lehetőség kölcsönös hasznáról. az ellátás javítását segítik azzal is, hogy a nagyvállalat gyárai közvetlenül is kiszolgálják a vásárlókat, egyebek között kész beton szállításával is. budapestben a tűzép közvetítésével méretre szabott és előre meghajlitott betonvasak forgalmazásával is megkönnyítették a sajtóházi építőknél munkáját.

a jövő évben új födémépítési szolgáltatásra készülnek fel a nagyvállalat budapesti gyárában, ahol az országos műszaki fejlesztési bizottság támogatásával licenc alapján a legújabb hőtechnikai követelményeknek megfelelő, korszerű födém szerkezet gyártására rendezkednek be.

az a cél, hogy a katalógusból kiválasztott műszaki megoldás szerint egy nap alatt elkészítsék és a helyszínen beépítsék a megrendelt energiatakarékos födémeket. a tervek szerint 1984-ben kezdik meg ezt a korszerű szolgáltatást. /mti/

sb/ka/bam/er -ár
15.54 031182 2640

.-.

sb0056 4 130 mtib2024

a politikai könyvnapok országos megnyitója szegeden /1.rész/
1982. november 3. - az idén huszonegyedik alkalommal sorra kerülő politikai könyvnapok országos megnyitó ünnepségét szerdán tartották meg szegeden. a kora délutáni órákban a politikai, a társadalmi és a helyi közélet vezetőinek jelenlétében a kigyó utca 1. számú ház falán megkoszorúzták azt a márványtáblát, amely annak állít emléket, hogy ezen a helyen, kevéssel a város felszabadulását követően, 1944. november 7-én kezdte meg működését a kossuth könyvkiadó elődje: a szikra könyvkiadó.

az itt tartott rövid megemlékezés után a technika háza nagytermében Lakatos Ernő, az mszmp kb agitációs és propaganda osztályának vezetője mondott beszédet.

bevezetőjében emlékeztetett arra, hogy csaknem négy évtizede, 1944. végén a tiszaparti városban indult útjára a felszabadulás utáni szocialista, marxista könyvkiadás. a „hőskorszak”, pozitív hagyományainak örököseként a negyedik századdal ezelőtti megújult politikai könyv ma új feladatok előtt áll: a korábbinál nehezebb, bonyolultabb helyzetben az emberek eligazodását kell mind jobban elősegítenie.

2

a szónok hangoztatta: az mszmp politikájának, a szocialista demokrácia gyakorlatának is eredménye, hogy a politikai könyvnek érett, felnőt politikai közvélemény előtt kell nap mint nap vizsgáznia. az egyre nagyobb számban közkézen forgó tartalmas politikai művek hasznos szolgálatot tesznek, beavatják az embereket a politikába, erősítik a párt és a tömegek közötti bizalmat. részt vállalnak a párttagság felkészítésében, a párt eszmei, politikai, cselekvési egységének erősítésében. különösen fontos, hogy a politikai könyv az előttünk álló feladatokkal összhangban, árnyaltabban formálja közvéleményünk szocializmus-képét. egyben legyen az eszmei harc hatásosabb eszköze is a szocializmust támadó ellenséges ideológiai törekvésekkel szemben.

politikai könyvkiadásunkban változatlanul az a legfontosabb, hogy világos politikai elkötelezettséggel, marxista-leninista szemlélettel az igazat, a hiteleset mondja társadalmi valóságunkról. jól reprezentálja e törekvésünk érvényességét az ideai könyvtermés: a klasszikusok, neves munkásmozgalmi vezetők műveinek új válogatásai, a nemzetközi és a hazai eseményeket elemző munkák széles választéka, a történelemmel, a tudománnyal foglalkozó népszerűsítő kiadványok gazdag repertoárja. a szónok a pártszervezetek és az érdeklődő politikai közvélemény figyelmébe ajánlotta - többek között - marxnak, engelsnek és leninnek a kulturáról szóló írásait, leonyid brezsnyevnek az szkp és a szovjet állam külpolitikája című gyűjteményes kötetét, aczél györgynek beszélgetések magyarországról, szocializmusról és havasi ferencnek új fejlődési pályán című munkáját. /folyt.köv./ s -

15.59 031182 2754

-. -

sb0057 4 130 mtib2025

a politikai könyvnapok.../2.rész/

a politikai könyvnapok országos megnyitója alkalmából a technika háza előcsarnokában mintegy nyolcszáz könyvet bemutató kiállítás készült az elmúlt évek legjelentősebb politikai könyveiből és a most megjelent művekből. az ünnepséget a szegedi tömörkény istván gimnázium és szakközépiskola kulturális műsora zárta. /mti/

dén/f/s az -ár

16.02 031182 0384

-. -

sb0058 4 150 mtib2026

sajtótájékoztató a mezőgazdasági biztosításokról

1982. november 3. - megváltoztak 1983. január 1-től a mezőgazdasági üzemek tenyészállat- és lóbiztosításának feltételei - jelentették be az állami biztosító szerdai sajtótájékoztatóján. a lovakat, valamint tenyésztésre tartott szarvasmarhákat, sertéseket, juhokat és kecskéket egyedi értékben biztosítják a gazdaságok, eddig egységesen az érték meghatározott, állatfajonként eltérő, százalékat fizették díjként. jövő évtől a biztosító - a növény- és hizóállat-biztosításhoz hasonlóan - ennél a módozatnál is bevezeti a károk alakulásától függő, differenciált díjazási rendszert.

a biztosító a díjak meghatározásánál az előző két év káralakulását veszi majd figyelembe. az első díjosztályba azok a gazdaságok kerülnek, amelyeknél a kifizetett kártérítés nem haladta meg a befizetett díj 50 százalékát. ezeknek a díja a jelenleginél 20 százalékkal alacsonyabb lesz. a második díjosztályba tartozó üzemek - amelyeknél a kártérítések összege korábban a befizetett díj 50-100 százaléka volt, az eddigiekkel megegyező díjat fizetnek. a harmadik díjosztályba a 101-150 százalékos kárhányadu üzemek kerülnek, ezeknél a szarvasmarha- és sertésbiztosítások díjemelése 11 százalékos, a juh- és lóállományánál 25 százalékos lesz. a negyedik díjosztályba azokat az üzemeket sorolják, amelyeknél a kifizetett kártérítés meghaladta a díj másfélszeresét. ezeknél a díjemelés - állatfajonként differenciáltan - 35-50 százalékgig terjed majd.

a differenciált díjrendszer bevezetésével a mezőgazdasági üzemek több mint 60 százaléka a jelenlegivel azonos, vagy kedvezőbb pozícióba kerül, és csak 9 százalékuknál emelkedik számottevően a díj. a biztosító szakemberei novemberben járják végig a termelőszövetkezeteket és állami gazdaságokat, hogy megújítsák a szerződéseket, s részletes tájékoztatást adnak a módosításokról.

a sajtótájékoztatón ismertették a mezőgazdasági nagyüzemek ez év végéig becsült kárait: a várható kárkifizetés mintegy 3,7 milliárd forint lesz, ez 13 százalékkal kevesebb a tavalyinál. a növénytermesztésben a legsúlyosabb károkat a jég okozta, erre mintegy 1,6 milliárd forintot fizetnek ki az év végéig, a vízkárookra 550 milliót, a tavaszi fagykárookra pedig 300 millió forintot. /mti/

mg/ttr/bam/gw ár

16.44 031182 2290

-. -

sb0059 4 130 mtib2027

kgst állandó bizottsági ülés - pjotr nyeporozsnyij nyilatkozata
/1.rész/

1982. november 3. - szerdán debrecenben folytatódott a kgst villamosenergia-eggyüttműködési állandó bizottságának 61. ülése. a résztvevők áttekintik az érdekelt kgst-tagországokban közös beruhásként készülő atomerőművek és villamos távvezetékek építésének menetét, az egyesített villamosenergia-rendszerek biztonságával, a szovjetunióból 1984-től esedékes többlet villamosenergia-szállításokkal, a villamosenergia-megtakarítással összefüggő kérdéseket, megvitatják az együtműködés további lehetőségeit s a temivalókat, az együtműködés eredményeiről, a kapcsolatok további fejlesztéséről szóló pjotr nyeporozsnyij, a szovjetunió energetikai és villamosítási minisztere, az állandó bizottság elnöke az mti munkatársának adott nyilatkozatban, a többi között elmondta:

- a bizottság alapvető feladta a kgst-tagállamok sokoldalú gazdasági és műszaki-tudományos együtműködésének szervezése, villamos energetikájuk tervszerű fejlesztése érdekében, továbbá a műszaki haladás gyorsítása és a szocialista gazdasági integráció fejlődésének elősegítése. az immár huszonhat esztendeje dolgozó bizottság a konkrét együtműködés feltételeinek megteremtésére munkaszervezeteket hozott létre, amelyek az energiarendszerekkel és az energetika általános kérdéseivel, a hőerőművekkel, a vízierőművekkel, a villamos energetikai tudományos kutatómunkákkal és az atomerőművekkel foglalkoznak.

- a villamos energetika fejlődésének előmozdítása és az országok megbízható villamosenergia-ellátása céljából a bizottság ajánlásokat készített az egyes országok számára az európai kgst-tagállamok energetikai rendszereinek egyesítésére, távvezetékek építésére, a helyi fűtőanyag-bázisra települő erőművek létesítésére, az országok közötti villamosenergia-csere növelésének elősegítésére. szintén a bizottság kezdeményezésére és közvetlen részvételével jött létre ezelőtt husz évvel az egyesített energetikai rendszerek központi diszpécser-irányítása. a későbbi intenzív fejlődés eredménye, hogy az egyesített energetikai rendszerek teljesítménye 1981 végén meghaladta a 141 000 megawattot, a 220, a 400 és a 750 kilovoltos feszültségű rendszerközi távvezetékek átbocsátóképessége pedig 15 000 megawattra nőtt.

a tagállamok közötti kölcsönös villamosenergia-csere az 1963. évi 3,6 milliárd kilowatt óráról 1981-ben 32 milliárd kilowatt órára növekedett. a fejlesztés egyik nagyszabású vállalkozása volt az első, szovjetunió és magyarország között megépült 750 kilovoltos feszültségű nemzetközi rendszerközi távvezeték üzembehelyezése.

/folyt.köv/ -ig
16.46 031182 2636

sb0060 1 130 mtib2029

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bs0060 mtib1032 sz. /a testvéri nőszövetségek.../ című
hírünk 3. sorában a szöveg helyesen:

... találkozott, az mszmp kb székházában ...
/tehát a szerdán szó kimarad!/

valamint a hirt a következő mondattal bővítjük ki:

... és a béke védelme mellett.
a nőkonferencia külföldi vendégei szerdán elutaztak

hazánkból. /mti/

/mti/

sr/mz -ár

16.46 031182 0543

-.-

sb0061 4 130 mtib2028

kgst állandó bizottsági ülés /2.rész/

a sokoldalú kölcsönös segítség alapján fokozódott az energetikai rendszerek üzembiztonsága, létrejöttek a szükséges feltételek a nagy egyedi teljesítményű, kimagaslóan gazdaságos energetikai berendezések meghonosítására az országok energiarendszereiben. a bizottság részt vesz a kgst-tagállamok villamos energetikai fejlesztési terveinek koordinálásában is.

- a sokoldalú együtműködés további elmélyítésének és tökéletesítésének, valamint a szocialista gazdasági integráció fejlesztésének fő feladatait és utjait 15-20 esztendőre komplex program határozza meg. 1977-ben aláírták a tagállamok egyesített energetikai rendszereinek távlati fejlesztésében való együtműködésről szóló általános egyezményt az 1990-ig tartó időszakra. a kgst-tagállamok sokoldalú együtműködésében fontos helyet foglal el az atomenergetika fejlesztése. jelenleg bulgáriában, az ndk-ban, a szovjetunióban és csehszlovákiában üzemelnek atomerőművek. újak is épülnek: magyarországon a

14

közeljövőben elkészül a paksi atomerőmű első blokkja. hasonló jellegű előkészítő munkálatokon dolgoznak néhány más kgst-tagállamban is. az energetikai gondok megoldásához az atomerőművek építése jelentős mértékben járul hozzá, s a szovjetunió támogatásával és a kgst-tagállamok között kialakult szakosítás és kooperációs együttműködéssel az európai kgst-tagállamokban, valamint a kubai köztársaságban mintegy 37 000 megawatt nagyságrendű összkapacitást hoznak létre 1990-ig. az atomenergetika fejlődését gyorsítja az atomerőművi berendezések sokoldalú gyártásszakosításáról és a kölcsönös szállításokról az 1981-1990-es időszakra aláírt egyezmény. folynak az előkészítő munkák nukleáris hőerőművek és nukleáris hőközpontok kifejlesztésére ipari gőz előállításához és a távfűtési igények kielégítésére.

- a bizottság tevékenységének egyik legfontosabb iránya a kgst-tagállamok energetikájának fejlesztésével összefüggő koncepciók kidolgozása a 2000. évig tartó időszakra. e tevékenység során figyelembe kell venni, hogy a villamos energetikai objektumok építése jelentős tőkeigénnyel jár, növekednek a környezetvédelmi követelmények, s az ilyen objektumok építése meglehetősen hordozhatatlan. ezért is fontos, hogy a kgst-tagállamok a villamos energetika fejlesztésének lehetséges útjait közösen jelöljék meg, kihasználva az együttműködésben rejlő lehetőségeket - mondotta befejezésül pjotr nyeporozsnyij. /mti/

szü/éva/kz/ig -ár

16.47 031182 2450

-. -

sb0062 4 160 mtib2032

kitüntetés

1982. november 3. - a népköztársaság elnöki tanácsa bozó károlynak, a mafilm főgyártásszervezőjének és dr. molnár istvánnak, a magyar filmtudományi intézet és filmarchivum osztályvezetőjének nyugállományba vonulásuk alkalmából, eredményes munkájuk elismeréseként a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést tóth dezső művelődési miniszterhelyettes szerdán adta át. /mti/

mi/bc/ig ie

17.07 031182 0429

-. -

sb0063 4 160 mtib2033

műszaki doktorokat avattak

1982. november 3. - ünnepi nyilvános ülést tartott szerdán veszprémben a vegyipari egyetem tanácsa; műszaki doktorokat avattak. az erre vonatkozó okmányokat heil bálint rektor huszonhárom mérnöknek adta át. /mti/

bév/mné/az/ig ie

17.09 031182 0275

-. -

sb0064 4 180 mtib2035

bányászok közé rohant a szállító kocsi

1982. november 3. - bányászok közé rohant egy megrakott szállító kocsi szerdán, a déli órákban a komlói zobák bányüzemben. a baleset következtében nyolcan megsérültek. a függesztett sín pályán közlekedő kocsi a föld alatti lejtős szállító folyosón szabadult el, és a munkahelyükre éppen leszálló bányászok közül hármat súlyosan, ötöt könnyebben megsebesített. a pécsi idegsebészetre szállított két súlyosan sérült bányász állapota kielégítő, harmadikukat combcsonttöréssel ápolják pécsen a megyei kórházban. az öt könnyű sérültet komlón részesítették orvosi ellátásban, s kettejüket már haza is engedték a kórházból. a baleset körülményeinek kivizsgálása szakértők bevonásával elkezdődött. /mti/

kász/bné/az/ig ie

17.16 031182 0768

-. -

sb0065 4 160 mtib2036

amatőr képzőművészeti pályázat

1982. november 3. - a csepel művek alapításának 90. évfordulója tiszteletére meghirdetett amatőr képzőművészeti pályázatra mintegy 300 alkotást - grafikákat, festményeket, szobrokat - küldtek a vasműben dolgozó - vagy onnan nyugdíjba vonult - amatőr képzőművészek, valamint a munkásotthon képzőművész körének tagjai. a pályadíjak odaitéléséről - összesen 20 ezer forint talált gazdára - a népművelési intézet szakzsűrije döntött, amely tizenegy alkotást részesített elismerésben. a „kilencven év,„ című amatőr képzőművészeti pályázat anyagából rendezett kiállítás szerdán nyílt meg. ez alkalommal került sor az ünnepélyes eredményhirdetésre és a díjkiosztásra is. a tárlatot november 27-ig naponta 12-től 19 óráig tekinthetik meg az érdeklődők a csepel művek munkásotthonában. /mti/

na/pá/ag/mz ie

17.17 031182 0848

--

sb0066 4 130 mtib2037

aczel györgy találkozója fiatal írókkal

1982. november 3.- aczel györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára szerdán a művelődési minisztériumban találkozott a magyar írók szövetsége józsef attila köre és kisz-szervezete tagságának egy csoportjával. a találkozáson kötetlen beszélgetést folytattak az értelmiségi fiatalokat foglalkoztató időszerű kérdésekről. /mti/

ka/er ie

17.18 031182 0424

--

sb0067 4 150 mtib2038

kitüntetés

1982. november 3. - a népköztársaság elnöki tanácsa nyakas jánost, a villamosszigetelő és műanyaggyár termelési főmérnökét eredményes munkássága elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozatával tüntette ki. /mti/

sl/ig ie

17.19 031182 0287

--

sb0068 1 130 mtib2042

grisa filipov látogatása.../2. rész/

grisa filipovot - aki lázár györgy és roska istván társaságában kereste fel az intranszmas budapesti székházát - gábor andr. és ipari miniszterhelyettes s az intranszmas magyar tagvállalatának vezetői fogadták, és tájékoztatták az 1964. óta működő szervezet tevékenységéről, eredményeiről. a vállalat elsősorban raktárak tervezésével és kivitelezésével, szállítópályák építésével foglalkozik. termékeit bulgárián és magyarországon kívül elsősorban a szovjetunióban és az ndk-ban értékesíti, de az utóbbi években több üzletet kötött a tőkés piacon is.

grisa filipov felhívta a figyelmet arra, hogy még számos, kihasználatlan területe van az együttműködésnek. a jövőben például kívánatos széles körűben hasznosítani a harmadik piacon való közös fellépésben rejlő lehetőségeket. zárómegbeszéléssel fejeződött be szerdán a parlamentben a bolgár miniszterelnök magyarországi programja. a tárgyalásokról szóló jegyzőkönyvet lázár györgy és grisa filipov látta el kézjegyével.

ugyancsak szerdán írta alá veress péter magyar és hriszto hriszto bolgár külkereskedelmi miniszter a két ország 1983-ra szóló árucserreforgalmát szabályozó jegyzőkönyvet.

hivatalos baráti látogatását befejezve grisa filipov és kísérete elutazott hazánkból. bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent lázár györgy, marjai józsef miniszterelnök-helyettes, veress péter, roska istván, valamint sebestyén jeno, hazánk szófiai és boncso mitev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/

di/tr/s -ár ie

17.27 031182 1554

--

sb0069 4 150 mtib2043

földvédelmi tanácskozás székesfehérvárott

1982. november 3. - a megszigorított földvédelmi intézkedések eredményeként az idén már mérséklődött a termőföld csökkenése - állapították meg a dunántúli földhivatalok szakemberei szerdán székesfehérvárott megtartott tanácskozásukon. a mém és az országos földügyi és térképészeti hivatal által összehívott eszmeeszerén elmondták, hogy hazánk földterületének háromnegyed része alkalmas mezőgazdasági hasznosításra, de a pazarló földgazdálkodás következményeként 1945-től napjainkig egymillió hektárral csökkent a természetbe vont terület. a kedvezőtlen folyamat megállapítására hozott szigorú intézkedések első eredményei már mutatkoznak: a beruházások céljára, a gyengébb minőségű földeket veszik igénybe, s terjed a „földért földet”, elv is, ami azt jelenti, hogy a felhasználók nem térítést fizetnek a termelésből kivont földekért, hanem termelésbe vonnak, rekultiválnak - termővé tesznek - addig hasznosíthatatlan területeket.

a parlagföldek, a különféle okok miatt nem hasznosított földek művelésével negyven-ötvenezer hektár termőterületet lehetne nyerni. az elhagyott tanyák felszámolásával, mezőgazdasági termelésbe vonásával például tavaly háromezer-háromezeröttszáz hektárral nőtt a termőföld területe.

a jövő feladatait áttekintve a szakemberek megállapították, hogy az eddiginél nagyobb gyepterületet kell szántóművelésbe vonni, amit - csakugy, mint a parlagföldek hasznosítását - államunk anyagilag is támogat, minden hektár művelésbe vonását tízezer forinttal segíti. az idén létrehozták a központi földvédelmi alapot is, ebből első ízben az év végén kapnak majd támogatást az igénylők. /mti/

dáv/fné/az/gw ie

17.31 031182 1696

-.-

sb0070 4 160 mtib2044

vasi mihely

1982. november 3. - szerdán szombathelyen megnyílt a vas megyében élő fiatal képzőművészek - a vasi mihely - 15. közös tárlata. a minden esztendő novemberében megnyíló kiállításon ezúttal husz alkotó szerepel összesen hatvan festménnyel, szoborral, éremmel, kerámiával. a legfiatalabb kiállító mindössze 17 éves.

a fiatal vas megyei képzőművészek csoportja 1968-ban alakult. fő célja a tehetséges fiatalok fejlődésének elősegítése. alapítói közül geszler mária, vértesi péter, simon iván, marosfalvi antal immár széles körben ismert művészek. a csoport tagjai az elmúlt másfél évtized alatt természetesen cserélődtek, de a magot alkotó nyolc-tíz minden eddigi közös bemutatón szerepelt.

a vasi mihely idei kiállítása november végéig látható a megyei művelődési és ifjúsági központban. /mti/

kre/mné/kz/mz ie

17.40 031182 0850

-.-

sb0071 4 150 mtib2045

kitüntetés

1982. november 3. - kukucska jánosnénak, a pest megyei pártbizottság oktatási igazgatósága igazgatóhelyettesének, nyugdíjba vonulása alkalmából négy évtizedes munkásságáért az elnöki tanács a szocialista magyarorszáért érdemrend kitüntetést adományozta. a kitüntetést cservenka ferencné, az mshmp központi bizottságának tagja, a pest megyei pártbizottság első titkára nyújtotta át. /mti/

gg/az/mz ie

17.43 031182 0432

-.-

sb0072 1 130 mtib2047

k ö z l e m é n y

a bolgár népköztársaság minisztertanácsa elnökének látogatásáról
/1.rész/

1982. november 3. - Lázár Györgynek, a magyar népköztársaság minisztertanácsa elnökének meghívására Grisa Filipov, a bolgár népköztársaság minisztertanácsának elnöke 1982. november 1 és 3 között hivatalos, baráti látogatást tett Magyarországon.

Kádár János, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára fogadta Grisa Filipovot, akivel szívélyes, elvtársi légkörű megbeszélést folytatott a magyar népköztársaság és a bolgár népköztársaság baráti kapcsolatainak fejlesztéséről.

Havasi Ferenc, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára találkozott és megbeszélést folytatott Grisa Filipovval.

a bolgár népköztársaság minisztertanácsának elnöke megkoszorúzta a magyar hősök emlékművét, látogatást tett a Győri Rába Vagon- és Gépgyárban, a Dunavarsányi Petőfi Termelőszövetkezetben és az intranzszmas vállalatnál.

a miniszterelnöki találkozón jegyzőkönyvet írtak alá a tárgyalások eredményeiről. aláírták a két ország 1983. évi árucsereforgalmi jegyzőkönyvét is.

a kormányfők tájékoztatták egymást a magyar szocialista munkáspárt XII. és a bolgár kommunista párt XII. kongresszusa határozatainak végrehajtásáról, a fejlett szocialista társadalom építésének tapasztalatairól. véleményeket cseréltek a két ország együttműködésének eredményeiről, a további feladatokról, és áttekintették a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseit.

a miniszterelnökök megegyezéssel állapították meg, hogy a magyar népköztársaság és a bolgár népköztársaság hagyományos testvéri kapcsolatai eredményesen és sokoldalúan fejlődnek a közös érdekek és célok alapján, teljes összhangban a két ország barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződésével.

kiemelték a magyar szocialista munkáspártnak és a bolgár kommunista pártnak a marxizmus-leninizmus és a szocialista internacionalizmus elvein alapuló összeforottsága jelentőségét, Kádár János, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága

első titkára és Todor Zsivkov, a bolgár kommunista párt központi bizottsága első titkára, a bolgár népköztársaság államtanácsa elnöke találkozóinak meghatározó szerepét a két párt és állam sokoldalú együttműködésében, a két nép barátságának erősítésében.

/folyt.köv/ -ig

17.52 031182 2399

--

sb0073 1 130 mtib2048

k ö z l e m é n y /2.rész/

hangsúlyozták, hogy sikerrel válnak valóra a legfelsőbb szintű találkozók és az orszákkövető kormányfői tárgyalásokon kidolgozott megállapodások. elismeréssel szóltak a gazdasági, a műszaki-tudományos együttműködés és a szocialista gazdasági integráció továbbfejlesztése 1990-ig szóló feladatainak végrehajtásáról.

a kormányfők megállapították, hogy a magyar-bolgár gazdasági együttműködés a közösen elhatározott célokkal összhangban fejlődik. a magyar-bolgár kapcsolatok bővítésében eredményesnek minősítették a magyar-bolgár gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság, a központi tervező szervek, a minisztériumok és gazdasági intézmények tevékenységét.

a miniszterelnökök megegyezéssel szóltak arról, hogy az 1981-85. évekre szóló népgazdasági tervkoordináció és a hosszulejratu árucsereforgalmi egyezmény alapján jó ütemben növekszik a két ország árucsereforgalma. biztatók az eredmények a gyártásszakosítás és termelési kooperáció területén is.

a felek egyetértettek abban, hogy a két állam kölcsönös érdekeivel és igényeivel összhangban további erőfeszítéseket tesznek az árucsereforgalom bővítését elősegítő termelési együttműködés fejlesztésére, különösen a gépipar, a mezőgazdasági gépgyártás, az elektronika, a közlekedés és szállítás, a vegyipar területén. rámutattak a műszaki-tudományos kapcsolatok bővítésének jelentőségére. szükségesnek tartották, hogy konkrét intézkedések szülessenek a harmadik piaci együttműködés érdekében.

a kormányfők hangsúlyozták, hogy a KGST XXXVI. ülészakájának határozataival összhangban a jövőben is a szocialista országok két- és többoldalú gazdasági integrációjának elmélyítésére és kapcsolataik hatékonyságának növelésére törekuszenek. megállapodtak,

hogy ennek alapján a gazdasági együttműködési bizottság és a tervező szervek további ajánlásokat dolgoznak ki a termelési együttműködés körének távlati bővítésére.

a kormányfők nagyra értékelték a két ország kulturális, oktatási, tudományos és más területeken kialakult együttműködésének eredményeit. megállapították, hogy a kulturális értékek cseréje nagymértékben szolgálja egymás jobb megismerését, a két nép barátságának erősítését.

/folyt.köv/ -ig

17.53 031182 2259

-. -

sb0074 1 130 mtib2049

k ö z l e m é n y /3.rész/

a miniszterelnökök aláhúzták országaiknak a szovjetunióhoz fűződő barátsága és együttműködése nagy jelentőségét. a magyar népköztársaság és a bolgár népköztársaság szilárd elhatározása, hogy a szovjetunióval és a testvéri szocialista országokkal együttműködve hozzájárul a szocialista közösség sokoldalú fejlődéséhez, valamint az egység erősítéséhez és az együttműködés fejlesztéséhez a varsói szerződés és a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa keretében.

a miniszterelnökök aggodalmukat fejezték ki, hogy az imperializmus - mindenekelőtt az amerikai imperializmus - szélsőséges köreinek agresszív politikája, hidegháborús törekvései, gazdasági korlátozó intézkedései következtében éleződik a nemzetközi helyzet.

a kormányfők ismételten kifejezték, hogy a magyar népköztársaság és a bolgár népköztársaság a szovjetunióval, a szocialista közösség országaival együtt határozottan sikraszáll a nemzetközi biztonságért és a békéért, az enyhülés folytatásáért, a fegyverkezési hajszá megfékezéséért, a kölcsönös bizalom fejlesztéséért. ezzel összefüggésben hangsúlyozták a varsói szerződés tagállamai külügyminiszteri bizottsága 1982. októberi moszkvai ülése állásfoglalásainak időszerűségét és jelentőségét.

a felek kifejezték eltökéltségüket, hogy országaik az európai biztonság és együttműködés erősítését szolgáló megállapodások elérésére törekszenek a madridi találkozáson, és fontosnak tartják, hogy a találkozáson határozat szülessék az európai bizalomerősítő, biztonsági és leszerelési intézkedésekkel foglalkozó konferencia összehívásáról és mandátumáról.

M

a kormányfők kifejezték, hogy országaik és népeik továbbra is szolidárisak a Lengyel népköztársaság kommunista és hazafias erőivel a szocialista konszolidációért folytatott harcban.

a tárgyalásokon aláhúzták; a békés egymás mellett élés elve alapján törekszenek a kapcsolatok bővítésére a fejlett tőkés országokkal. rámutattak arra, hogy a mostani nemzetközi helyzetben különösen fontos a párbeszéd folytatása, az országok kapcsolatainak fejlesztése a helsinki záróokmány szellemében.

kifejezték államaik szándékát, hogy erősítik együttműködésüket a fejlődő országokkal. szolidárisak a nemzeti felszabadító mozgalmakkal, a társadalmi haladásért küzdő népekkel.

/folyt.köv./

S -
17.53 031182 2346

-. -

sb0075 1 130 mtib2050

k ö z l e m é n y /4.rész/

a kormányfők hangsúlyozták, hogy támogatnak minden olyan kezdeményezést, amely az enyhülést, a nemzetközi biztonságot és a békét szolgálja. a magyar fél nagyra értékeli a bolgár népköztársaság kezdeményezését, hogy a balkán térségét változtassák nukleáris fegyverektől mentes övezetté.

a miniszterelnökök megbeszélései szívélyes, baráti légkörben, a teljes nézetazonosság jegyében zajlottak le, és hozzájárultak a két ország együttműködésének elmélyítéséhez, testvéri barátságának erősítéséhez.

grisa filipov bulgáriai látogatásra hívta meg Lázár Györgyöt, aki a meghívást köszönettel elfogadta. /mti/

k/bc/ig/s ie

17.54 031182 0696

M

-. -

sb0076 4 130 mtib2051

hazánkba érkezett a szovjet-magyar baráti társaság küldöttsége

1982. november 3. - a nagy októberi szocialista forradalom 65. évfordulója alkalmából az mszbt meghívására szerdán hazánkba érkezett a szovjet-magyar baráti társaság küldöttsége jevdokija karpovának, az oroszországi szszszk minisztertanácsa elnökhelyettesének, az szmbt alelnökének vezetésével.

a szovjet-magyar baráti társaság delegációját délután fogadta apró Antal, a magyar-szovjet baráti társaság elnöke. a találkozón részt vett biró Gyula, az mszbt főtitkára. /mti/

tr/-ár/mz ie

18.09 031182 0571

--

sb0077 4 180 mtib2052

időjárásjelentés

1982. november 3. - a meteorológiai intézet jelenti szerdán este:

tovább tart a párás idő.

várható időjárás csütörtök estig: továbbra is borult, párás, főleg éjszaka és reggel ködös lesz az idő. szitálás többfelé várható. a szél gyenge marad. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 1 és 5 fok között alakul, helyenként talajmenti fagy is valószínű. a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 3 és 8 fok között lesz. /mti/

mz ie

18.24 031182 0476

--

sb0078 4 130 mtib2054

ünnep...re készülve: új üzemek, kórház, iskola avatása /1.rész/

1982. november 3. - a nagy októberi szocialista forradalom 65. évfordulójának ünnepére az építőmunka számos új alkotását - gyárat, kórházat, iskolát, gyermekintézményt és könyvtárat - adják át, sok esetben a kitűzött határidő előtt.

szerdán avatták fel az új gyújtógyertyagyárat veszprémben, a bakony műveknél; az angol smiths-cégtől vásárolt licenc alapján, és az ugyaninnen származó berendezésekkel kezdték meg a klg márkajelű gyújtógyertya gyártását. az új termék minősége világszínvonalú, változatai hazánkban forgalomban lévő valamennyi gépkocsi tipushoz készülnek. a gyártók arra számítanak, hogy belőle egyre nagyobb tételt exportálhatnak a következő években. a tervek szerint 1984-ben már tíz millió gyújtógyertyát értékesítenek, felerészben tőkés piacon. az új gyárnak eredetileg 1983 márciusára kellett volna elkészülnie 195 millió forintos költséggel, ám a veszprémi vállalat és a smiths cég kiváló együttműködése folytán sikerült e határidőt öt hónappal lerövidíteniük, s mérsékelni tudták a költségeket is, amelyek összességükben nem haladják meg a 175 millió forintot. a gyárat avató ünnepségen juhász Ádám ipari államtitkár hangsúlyozta: a bakony művek jól mérlegelte fejlesztési és piaci lehetőségeit.

székesfehérvárott új téstgyárban kezdődött meg a termelés. a fejér megyei gabonaforgalmi és malomipari vállalat automatagépsorokkal felszerelt üzemében évente 12 ezer tonna - tizenöt féle - levestésztát állítanak elő. az „alba regia”, márkanévvel, polipropilén tasakban forgalomba hozott székesfehérvári levestésztából már az idén 300 tonnát exportálnak a szovjetunióba. az országban előállított száraz téstta egynegyedét készítő gyárban 1983-tól kukorica lisztből különleges téstták előállítását is tervezik lisztérzékenyek és cukorbetegek számára.

új négyszáznyolc ágyas épületszárnyat állítottak a gyógyítás szolgálatába szerdán a szolnoki hetényi Géza kórházban; az intézményt Schultheisz Emil egészségügyi miniszter adta át. az épület tetszetős kivitelezése a szolnok megyei állami építőipari vállalat dolgozóinak keze munkáját dicséri, a belső szerelési munkákban további tizenhét üzem, intézmény szakemberei működtek közre. a hétemeletes épületszárnyban kapott helyet a kémiai és a mikrobiológiai laboratórium, a radiológiai részleg, a száznegyven ágyas gyermekosztály, s ennek intenzív, sebészeti, urológiai és koraszülött részlege, a fül-, orr-, gégészeti, a szemészeti a kétszer nyolcvan ágyas szülészeti-nőgyógyászati osztály, míg a legfelső szinten a szülőszobákat, műtőket és az újraélesztő részleget alakították ki.

/folyt.köv./

S -
18.56 031182 2672

M

--

sb0079 4 130 mtib2055

ünnepekre készülve.../2.rész/

ugyancsak november 7-e tiszteletére avattak kunszentmártonban járási szakorvosi rendelőt, amelyben ezentúl hét szakrendelésen látják el a terület betegeit korszerű körülmények között.

a pest megyei köjál új székházát budapesten a iii. kerületben avatták fel. ez alkalomból tudományos ülést rendeztek, melyen előadások hangzottak el egyebek között pest megye kórházi ellátásának, gyermekélelmezésének helyzetéről és fejlődéséről, valamint a főváros-környéki agglomeráció közegészségügyi és járványügyi viszonyairól. az új köjál-székházban száznyolcvan dolgozónak, közöttük ötven laboratóriumi alkalmazottnak biztosít korszerű munkakörülményeket: a laboratóriumokat modern műszerekkel és gépekkel szerelték fel.

szeged egyik legfiatalabb városrészében, a rókusi lakónegyedben szerdán tizenhat tantermes új általános iskolát adtak át. nem sokkal azután, hogy az öt-tízemeletes panelházakba beköltöztek a lakók, megnyílt az iskola is, benne hatszáznegyven gyermek tanulhat. a városrészi lakói is fiatalok. ezt mutatja, hogy tizenhat alsótagozatos osztályt és csak hat felsőtagozatot kellett indítani. az új oktatási intézmény tornaterme, könyvtára és más helyiségei a tanítás szünnapjain a városrészi lakóinak művelődését, a tömegsportot szolgálják.

nagybátony mátra lakónegyedében száz gyermekre méretezett óvodát avattak. az eredetileg ötven személyesre tervezett gyermekintézményt a kommunista műszakok mintegy hárommillió forintnyi bérmegetakarításából bővítették a kétszeresére. új - huszonöt gyermeket befogadó - óvoda nyitott kaput nógrád megye egy másik településén, rákóczi falván, ahol nem feledkeztek el a legidősebbekről sem: öregek napközi otthona is nyílt a bányászfaluban. hasonló napközit avattak nádújfaluban is.

új fiókkönyvtárral bővült a fővárosi szabó ervin könyvtár hálózata: a legújabb - 140 négyzetméter alapterületű, 21 ezer kötetes - közművelődési intézmény újpalotán, a xv. kerület kontyfa utca 10. szám alatt várja az olvasókat. /mti/

vid/na/az/ig ie

18.57 031182 2045

M

-.-

sb0080 4 150 mtib2056

fénySOROMPÓ

1982. november 3. - győrtől átadták a korszerűsített ujlak utcai vasuti átjárót, amely július óta volt lezárva a forgalom elől. a nagyforgalmu átjáróban a gyalogosoknak és a járműveknek külön fénySOROMPÓ jelzi: szabad-e az áthaladás. a munkálatok során rendezték a környéket, átépítették az átjáróhoz vezető utakat, s kicserélték a vasuti vágányokat is. az építés ötmillió forintot meghaladó költségeit a MÁV és Győr város tanácsa közösen viselte.

az átjáró megnyitása egyszersmind azt jelzi: a Győri pályaudvar és a hegyeshalmi határállomás között valamennyi vasuti sorompót korszerűsítettek, minden kereszteződésben fénySOROMPÓS rendszer működik. a budapest-hegyeshalom közötti vasuti fővonalon tovább folytatják a munkát, 1983-ban nagyszentjános és Győr között további három átjárót építenek át. /mti/

csér/sza/s az ie

19.17 031182 0856

-.-

sb0081 4 160 mtib2057

szovjet képzőművészek tárlata nyiregyházán

1982. november 3. - a nagy október közelgő jubileumát köszöntő kiállítást nyitottak szerdán nyiregyházán, a megyei művelődési központ galériájában. a bemutatkozó három képzőművész - horváth anna szobrász, vaszilij szkákándij grafikus és nyikolaj medveckij festő - a szovjetunió kárpáton tuli területén él. a november közepéig megtekinthető tárlaton - amellyel a szabó ervin szobrászok közelmúltban rendezett szovjetunió-beli kiállítását viszonyították - a művészek száz alkotását láthatja a közönség. /mti/

kal/umné/kö az ig ie

19.27 031182 0584

h

-.-

sb0082 4 130 mtib2058

szovjet együttes vendégszereplése

1982. november 3. - a nagy októberi szocialista forradalom 65. évfordulója tiszteletére ünnepi előadást rendeztek szerdán a belügyminisztérium művelődési házában. a magyar-szovjet baráti társaság országos elnöksége, a szovjet kultúra és tudomány háza, valamint a művelődési ház parancsnoksága közös rendezvényén a szovjetunió belügyminisztériuma ének, zene- és táncegyüttese adott műsort.

a magyarországon első alkalommal vendégszereplő együttes 1973-ban alakult. műsorán az orosz és a klasszikus külföldi darabokon kívül a modern és a népi muzsikával kísért szovjet nemzetiségi táncok és katonadalok szerepelnek.

a fiatalokból álló együttes budapesti fellépésén orosz nép- és katonadalokat, illetve -táncokat mutatott be. /mti/

t/kj /ig ie

20.07 031182 0805

-.-

sb0083 4 180 mtib2061

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1982. november 3.

sb0001 november 7-re készül a főváros
 sb0002 az egészségügy /1. rész/
 sb0003 az egészségügy /2. rész/
 sb0004 az egészségügy /3. rész/
 sb0005 magyar-nszk kooperációban
 sb0006 textilhulladékból új termékek
 sb0007 felmérés a vasuti átjáróknál
 sb0008 pécs új testvérvárosa
 sb0009 újfajta izesítésű sajtok
 sb0010 közvetlen anyagi érdekeltség
 sb0011 kelendő portéka az ikebana /1. rész/
 sb0012 kelendő portéka az ikebana /2. rész/
 sb0013 mozdony a parkban
 sb0014 sobieski kaftánja
 sb0015 faanyagvédelem szabályzat jele
 sb0016 zalaiak arezzóban

y

sb0017 szkita tükör és edény
 sb0018 történelmi portrék
 sb0019 fásítási akció vas megyében
 sb0020 ünnepi szegfűszállítmány
 sb0021 balaton: üdülőből konyakosmeggy
 sb0022 papírgyári trió
 sb0023 szépvölgyi zoltán algerban
 sb0024 balesetek /vidéki/
 sb0025 építőipari tudományos ülészak
 sb0026 a testvéri nőszövetségek
 sb0027 kádár jános és franz muhri
 sb0028 a jövő tavasz és nyár divatja
 sb0029 gyártót keresnek
 sb0030 közös magyar-szovjet gazdasági programok /1. rész/
 sb0031 közös magyar-szovjet gazdasági programok /2. rész/
 sb0032 közös magyar-szovjet gazdasági programok /3. rész/
 sb0033 időjárásjelentés
 sb0034 illyés gyula művei
 sb0035 kitüntetés
 sb0036 barlangterápiai tanácskozás
 sb0037 valutát hoz a lóbab
 sb0038 a tsz a faluért
 sb0040 primőrkertészet
 /folyt. köv./ er

20.57 031182 1394

-.-

sb0084 4 180 mtib2062

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 szovjet fiatalok magyarországon
 sb0042 magyar-osztrák közgazdasági találkozó
 sb0043 találmányok filmen
 sb0044 grisa filipov látogatása
 sb0045 a környezetvédelem
 sb0046 somogy bemutatkozik
 sb0047 befejeződött az illyés gyula ...
 sb0048 őselefántagyar bemutatója
 sb0049 a gyomaendrődi táncosok
 sb0050 kiváló kollégiumok
 sb0051 az országgyűlés ipari bizottságának ülése /1. rész/
 sb0052 losonczy pál hazaérkezett
 sb0053 agrokémiai hálózat baranyában
 sb0054 az országgyűlés ipari bizottságának ülése /2. rész/

sb0055 az országgyűlés ipari bizottságának ülése /3. rész/
 sb0056 javuló ellátás
 sb0057 a politikai könyvnapok /1. rész/
 sb0058 a politikai könyvnapok /2. rész/
 sb0059 sajtótájékoztató
 sb0060 kgst állandó bizottsági ülés /1. rész/
 sb0061 kgst állandó bizottsági ülés /2. rész/
 sb0062 a szerkesztőségek figyelmébe!
 sb0063 grisa filipov elutazott
 sb0064 kitüntetés
 sb0065 műszaki doktorokat avattak
 sb0066 bányászok közé rohant a szállító kocsi
 sb0067 amatőr képzőművészeti pályázat
 sb0068 aczél györgy találkozója
 sb0069 kitüntetés

sb0071 grisa filipov látogatása
 sb0072 földvédelmi tanácskozás székesfehérváron
 sb0073 vasi műhely
 sb0074 kitüntetés
 sb0075 közlemény /1. rész/
 sb0076 közlemény /2. rész/
 sb0077 közlemény /3. rész/
 sb0078 közlemény /4. rész/
 sb0079 hazánkba érkezett a ...
 sb0080 időjárásjelentés
 /folyt. köv./ er

20.58 031182 1414

--

sb0085 4 180 mtib2063

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /3. rész/

sb0081 közlemény javítása
 sb0082 ünnepre készülve /1. rész/
 sb0083 ünnepre készülve /2. rész/
 sb0084 fénySOROMPÓ
 sb0085 szovjet képzőművészek tárlata
 sb0086 szovjet együttes vendégszereplése
 sb0087 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0088 tartalomjegyzék /2. rész/
 sb0089 tartalomjegyzék /3. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztették: fehér péter
 halasi györgy
 izsák erika

- v é g e -

/mti/

er ie

20.59 031182 0614

^

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1982. november 04. bel. c s ü t ö r t ö k

sb0001 4 130 mtib1001

Levelek, táviratok a szolidaritás jegyében

1982. november 4. - az ENSZ és a béke világtanács által meghirdetett, s immár hagyományosan hazánkban is megrendezett Leszerelési hét alkalmából ismét számos üzemi, intézményi kollektiva juttatta kifejezésre békevágyát, s aggodalmát a nemzetközi helyzet feszültebbé válása miatt. a danuvia központi szerszám és készülékgyárának dolgozói nagygyűlésen tiltakoztak a háborus veszély fokozódása, a tervezet nyugat-európai rakétatelepítés ellen. gödöllőn adta fel táviratát az a kollektiva, amely tájékoztatta a béketanácsot: szolidárisak azokkal a politikai erőkkal, népekkel, amelyek a demokratikus jogok megszerzéséért, gyarmati elnyomás alóli felszabadulásért harcolnak.

kékcseről a 3409. számú petőfi sándor nevét viselő uttörőcsapat tagjai küldték el tiltakozásukat a fegyverkezési hajszá ellen, követelve: az emberiség összefogása akadályozza meg a nukleáris háború kirobbanását. salgótarjánban, a városi kisz-bizottság szervezett szolidaritási nagygyűlést. résztvevői írják: nem engedhetjük meg, hogy a szabadság, a béke és a szeretet helyét az állandó veszély, az állandó rettegés vegye át. szilárd meggyőződésünk, hogy a békeszerető erők összefogásával megfékezhető a fegyverkezési hajszá, megvédhető a béke. a magyarországon élő chilei diákok az országukban kilenc évvel ezelőtt lezajlott véres eseményekre emlékeztettek, s felhívták a figyelmet: soha, sehol nem szabad megengedni az ilyen fasiszta vérontást: „népünk nem adta fel a reményt. tudjuk, hogy nem vagyunk egyedül. a humanitás, a